

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

American Home
over 100 years
of
serving
American-
Slovenians



USPS 024100

Serving over 200,000 American Slovenians

Vol. 103, No. 11

AMERIC

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

MILAN KRAVANJA 2
1301 COURTHOUSE RD APT 1710
ARLINGTON VA 22201-2537

AMERIŠKA DOMOVINA, MARCH 15, 2001

ISSN Number 0164-68X

60¢

Pre-Lenten Festival in Slovenia

LJUBLJANA, Slov. — Slovenia celebrated the pre-Lenten Kurentovanje festival 11 days preceding Lent. The country's central Kurentovanje celebrations took place in Slovenia's oldest town, Ptuj, which hosted its 41st celebration.

Kurentovanje is a distinctive pre-Lenten festival. The name comes from the festival's central figure, the Kurent, who in earlier times was believed to have the power to chase away winter and usher in spring.

The origins of the Kurent and Kurentovanje festivities are obscure, and may have come from earlier Slavic, Celtic or Illyrian customs. Similar traditions are found throughout the region, in parts of Croatia, Hungary, Serbia, Bulgaria and elsewhere.

In the days before Lent, young men throughout Slovenia donned Kurent costumes this year as they have for centuries. The costume is simple: a sheepskin hat and outfit, cowbells

hanging from a chain belt, red or green wool socks, black boots.

The Kurent mask, however, is a major folk art in Slovenia, and one that may soon die out. There are only two masters of Kurent masks left: Master Klinc from Spuhle and Master Zelenik from Karkovci.

The mask is made of leather, with two holes cut out for eyes, and a hole for the mouth. The holes are surrounded with red paint. A trunk-like nose is attached along with whiskers made of twigs and teeth made of white beans. The final touch is a long, red tongue.

The district of Ptuj where the prince and his vitezi set up camp has been renamed Kurentova Dezela (Land of the Kurent) and is the main fairground for the festival.

The centerpiece of the festival was a carnival parade on Sunday, Feb. 25 with 30,000 people watching. Overall, more than 150 thousand visitors attended the 11-day event.



St. Vitus School Choir Performs at SHA

On Thursday, February 15th, the St. Vitus School Choir sang for the residents of the Slovenc Home for the Aged in Cleveland for a Valentine's Day-after festive occasion.

The choir consists of 60 boys and girls in grades 4-8. They sang religious songs for approximately 65 residents and staff. The performance was 30 minutes in length.

The program consisted of singing and liturgical movement by the students.

Many positive comments were spoken by the residents and staff. Some residents were so moved, they were in tears!

The choir mingled with the residents both before and after the concert. They also

distributed Valentine's Day cards to the residents and staff.

Mr. Rotolo (director of the SHA) and Ms. Mlakar (activities coordinator) thanked the choir.

The Choir Director is Ms. Greta Ziegman and the Liturgical Movement Coordinator is Ms. Mary Kaplan. Principal of St. Vitus School is Mrs. Jeanette Polomsky. The technical crew consisted of Tim Butauski (video taping), Amanda Butauski (audio), and Kathy Kovac (friend [helping hand]).

The choir robes and stoles were purchased through a grant by The Frances and Jane S. Lausche Foundation.

Super Button Box Bash Set

The largest button accordion festival will take place at Super Button Box Bash 19 from 1 to 9 p.m. Sunday, April 8 at Slovenian Society Home, 20713 Recher Avenue in Euclid, Ohio.

Button accordion music will be played for dancing and listening pleasure in two halls, continuously for eight hours by more than one dozen button accordion clubs. The event is sponsored by the Slovenian Junior Chorus of SNPJ Youth Circle 2, which will perform at 3:15 p.m.

This year's Super Music Bash promises to be one of the most exciting ever.

Here are some of the added attractions:

1) 6 p.m. — the 2nd annual Polka Song Auction will feature seven outstanding women button accordion players: Kathy Hlad, Nancy Noltkamper, Kathy Voigt of Canada, Linda Hochevar, Pat Corradi, and Kay Sefcik and Irene Meser, both of Youngstown.

2) 3 p.m. — Fred Ziwich, winner of the year 2000 Button Box Player of the Year will play.

3:15 — Slovenian Junior Chorus concert, featuring 40 children, ages 5 to 18.

4) — 4 p.m. Lipa Park Button Box Club of Canada, 2000 Button Box Group of the Year performs.

5) — Accordion Sales: Rutar accordion will be

demonstrated by Joey Tom-sick.

6) — Internet Polkas: 247 Polka Heaven, Linda Hochevar with information on Internet polka music.

7) — Circle 2 Souvenir booth and new songbook.

8) — Polka Hall of Fame gift shop, Millie Sray with latest recordings.

Tickets are \$6.00 for adults, and are available at the Polka Hall of Fame, 291 East 222nd Street, in Euclid, at the door, or by calling Agnes Turk at 216-531-7168.

Tell one, tell all, about "The Greatest Button Box Show on Earth."

We do what we ought;
What we ought not, we do,
And learn upon the thought
That CHANCE will bring
us through.
—Matthew Arnold

"Too many of us are hung up on what we don't have, can't have, or won't ever have. We spend too much energy being down, when we could use that same energy — doing, or at least trying to do, some of the things we really want to do."
—Terry McMillan



Zigmund-Bayer Engagement

Announcement is made of the engagement of Susan Zigmund, daughter of Louis and Jean Zigmund of Kirtland, Ohio, to Jeffrey Bayer, son of Jerome and Jean Bayer of Euclid.

The bride-to-be is a 1992 graduate of Villa Angela-St. Joseph High School and a 1998 graduate of Ursuline College with a bachelor's degree in business administration. She is employed as an Assistant Real Estate Coordinator at Clinic Care, Inc., a wholly owned subsidiary of the Cleveland Clinic Foundation.

Her fiancé is a 1992 graduate of Villa Angela-St. Joseph High School. He is employed as an Operations Agent at Southwest Airlines at Cleveland Hopkins Airport.

The wedding is August 25, 2001 at St. William Church in Euclid.

Susan's dad is Vice President of Audit on the Board of Directors of American Mutual Life Association (AMLA). He is also Secretary of Lodge #14 where Susan is a member.

Ask the Travel Expert

by PATRICIA COIL
Euclid Travel

Every week it seems I receive postcards letters, or brochures offering me some kind of special deal on travel. It is hard for the ordinary person to determine if these are indeed bargains. The smartest thing I have found is to take the offer to a travel agency, like Euclid Travel and have them check it out.

It is rare that Euclid Travel cannot offer similar travel at a comparable or lower price. In almost all cases these mail offers are too good to be true, because these offers generally require extra fees; the window of travel is usually extremely limited, and in some cases they actually use deceptive language to make you think you will receive something that you won't.

Since working for Euclid Travel, I have become much more knowledgeable about the wording in brochures, etc., and decided I would pass this information on to my readers.

AIRLINE TERMS:

Nonstop flights: The plane goes directly to your destination without stopping.

Direct flight: The plane is going to stop up to 5 times, but you do not have to change planes.

Connecting flight: This flight involves changing planes on the way to your destination.

Charter flight: Generally cheaper than commercial flights to the same location. Direct charter flights are available from Cleveland to Las Vegas, Bahamas, Cancun, Punta Cana, and Puerto Vallarta. Downside is there is no guarantee that the plane will leave on time, no pre-assigned seats, and you need to get to the airport at least 2 hours in advance. If something happens to your chartered plane, generally you have to wait for another plane to show up no matter how long that is.

Always have your travel agent book with a reputable carrier, because the company

could go out of business and leave you stranded. Travel insurance is a wise investment particularly, if you have to pay for your charter in advance.

TRAVEL INSURANCE

Cancellation insurance: This covers the cost of your tour or cruise, but only if you cancel for medical reasons.

Travel insurance: In general, this includes cancellation insurance and covers you during your trip for lost luggage, travel delay, emergency medical problems, accidental death, and medical transportation.

ROOM LOCATION

Ocean view: Guarantees that you will see the ocean, but don't be surprised if the only way to do that is to stick your head out the window and look between buildings.

Ocean front: The ocean is actually right outside the window or balcony of your room.

Run of the house: Your room will be the best available upon check in, but not the best in the house.

RESERVATIONS

Guaranteed: Your reservation has been guaranteed by the use of your credit card. If you do not cancel within the property's guidelines or show up, you will be charged for this reservation.

Confirmed: This means that the property is saving space for you, but you must arrive in a timely fashion or the room may be given to someone else.

TOURS

Escorted: There will be a person with you on the entire trip, who is responsible for your comfort, etc. Usually meals are included in escorted tours.

Hosted: A contact person will meet the bus at each stop. Meals are generally not included.

View: Viewing means that you will have a chance to see it, but not stop. Picture your nose pressed against the bus window as you drive through an area; that is viewing.

Visit: This term in a brochure means that you actu-

ally stop and spend some time at a destination.

MEALS PLANS

British plan: Full country breakfast.

European plan: Think empty plate, because no meals are included.

American plan: includes breakfast, lunch, and dinner.

Modified American plan: Includes just breakfast and dinner; no lunch.

Continental breakfast: Coffee, juice, roll.

SEASONS

High season: Varies from one part of the world to another, but is always considered the best time of the year because of the weather or other factors. It is always the most expensive season.

Low season: The least expensive season because of weather or other factors.

Shoulder season: Shoulder seasons refer to a period 2 to 4 weeks just before and after the high season, when the rates are reasonable and the weather can be delightful. Often a good choice for the budget traveler.

If you find reading the fine print is too much of a chore, or you really want to be sure what you are paying for, then you should always consult a reputable travel agency like Euclid Travel. Travel agents are trained to read the small print and provide the best service for their clients. After all they want you to continue doing business with them. Businesses like Euclid Travel, which has been in the same location for 45 years, depend on satisfied clients.

If you have a question related to travel, write this newspaper or call Euclid Travel, 22078 Lake Shore Blvd., Euclid, OH 44123, or call 216-261-1050, or e-mail at travel@euclidtravel.com and the answer will appear in this column.

What is the beginning of eternity, the end of time, the beginning of every ending?

Answer: letter "e"

Tightening Our Belt

by RUDY FLIS

spent, because the tax cut is so minute.

Today is Sunday, and I watched some of the morning news shows. One topic I was interested in is "Tax Cuts," and the size the tax cut might be.

I am for a tax cut. I want the people in Washington who dictate taxing and spending policy to have to experience the phenomenon of what we call tightening of our belt, -- when we have to do without.

There is waste in Washington. Let it be found and eliminated. I hate when I waste my money. I feel the same when Washington wastes my tax money.

Now, how much of a tax break would I like? More than our lawmakers think they can afford. Their money needs for their many programs are boundless. The little they return to me may be only enough for a small car repair, and perhaps they think they have a better idea than I on how it can be

Money taken out of paychecks before we receive them, for the federal government, state government, and several local governments, and now another tax, even though a minute tax, was upsetting for this taxpayer.

So, do I need a tax cut? You know my answer. Do you need a tax cut? You might use this as a gauge. "If you are always cutting or clipping coupons to save money, you are ready for a tax cut."

Pray we receive such a miracle.

Slovenian School Benefit Dinner

St. Vitus Slovenian Language School extends a warm invitation to its annual benefit dinner. The dinner will be held on Sunday, March 18th in St. Vitus Auditorium, 6019 Glass Avenue in Cleveland.

The meal will be served between 11 a.m. and 1 p.m. Take-outs will be available after 10:30 a.m.

Tickets are \$10 for adults and \$5 for children. Tickets may be purchased in advance from parents of Slovenian School students or at the door.

All those who attend will enjoy a delicious meal of pork roast or chicken, served with soup and side dishes.

Come join us for this community event and help support our school.

Slovenians "R" Us!

Another Slovenian Town

Editor,

In response to the article entitled "Know of any Slovenian towns?" in the March 1 edition of Ameriška Domovina (p.5) I offer the town of Kranj, Washington.

The town was named by early Slovenian settler Matt Malnerich, in conjunction with the Rev. Seminich. It lies about 30 miles southeast of Seattle in the foothills of the Cascade mountain range which reminded him of his homeland.

Matt helped to attract many other Slovenians to settle and farm in the area, as well as work in the nearby coal mines.

--Gary L. Gorsha
President Pacific Northwest Chapter, Slovenian Genealogy Society International
gorsha@juno.com

100 WORDS MORE OR LESS

by John Mercina

"A CANDLE LOSES NOTHING BY LIGHTING ANOTHER CANDLE"

Above words appear on a sign along a busy U.S. 90, a highway in Cleveland, Ohio. The message is clear and precise: Be happy and make others a part of your happiness. It does not always take money to bring happiness to people. A smile or a kind word may be the only thing that you have. Share these with your friends, co-workers as well as complete strangers. Hopefully, those receiving kindness from you will likewise make someone else happy. Be a "candle" and light the way for others.



Making your dreams come true for 45 years!

Contact us today to turn dreams into reality.
261-1050 or travel@euclidtravel.com
22078 Lakeshore Blvd.
www.euclidtravel.com www.condocentre.com
www.cruisegiants.com

Starting Over in America

by ANTON ZAKELJ
translated and edited by
JOHN ZAKELJ

Thursday, Nov. 10, 1955

Javornik came to look at the electric wires in our houses. He said they are not worth fixing and we should replace everything!

I'm feeling worse and have started doing the Kneipp steam and water treatments again.

Sunday, Nov. 13, 1955

Cilka and I walked with our children to Kirtland Park on E. 49th (about a mile away).

Tuesday, Nov. 15, 1955

After many visits by Russians to America and by Americans to Russia, our government has announced that it will deny visas to all future Russian visitors, including Bishop Boris. I think our government has realized that the Russians use visitors as spies and are really not interested in peace.

Monday, Nov. 21, 1955

I bought \$23 worth of gifts for St. Nicholas day at May Co. At Lieberman's, I bought cloth to send to our families in Slovenia. In the last four days I've spent more than \$100 for items we will send to Slovenia.

Tuesday, Nov. 22, 1955

I gave Cilka some pastry for her Name's Day. I packed 18 pounds of old clothes for Cilka's sister Manica in Slovenia, and 28 pounds for my brother, Joseph. This is for his dollars which he sent to me.

Thursday, Nov. 24, 1955

It's Thanksgiving. We went to church at 9 a.m. Then I worked on the electrical wiring in Cerar's apartment and the window in Ovsenik's.

Saturday, Nov. 26, 1955

For an hour-and-a-half this evening, Jerry Zupan and I visited area businesses to ask for gifts for the Slovenian school at St. Vitus. Ten businesses gave us \$50 in goods and money. After that, we attended a meeting of the Slovenian school board until 10 p.m. They talked about plans for a St. Nicholas evening program at St. Vitus. Karl Mauser entertained everyone with his jokes.

Monday, Nov. 28, 1955

Bob (the shop's owner) returned from vacation. My new friend at the shop, Gordon Glenville, is leaving for work elsewhere. He was very helpful to me.

In the evening, Zupan and I tried making cookie cutters in the shape of St. Nicholas, but without success.

Tuesday, Nov. 29, 1955

We got 2 inches of snow today, 17°F. In the evening, Zupan and I visited more

Holmes Pensioners Plan Dinner Dance

The Holmes Avenue Pensioners are planning a dinner dance on Sunday, April 29 at the Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave.

Dinner served at 2 p.m. Dancing from 3 to 7 p.m. with music by Force of Habat featuring Eric Knolt-kamper.

Donation \$15.00. For tickets call Ann Beckart 1-216-531-2088 or Matt Zubukovec 1-440-943-3784.

Genealogy Meetings

The Ohio Chapter of the Slovenian Genealogy Society International will hold two meetings in the Greater Cleveland area in April.

The East Side Group will meet on Tuesday, April 10, from 7 to 8:30 p.m. in the Shore Room at the Euclid Public Library, 631 East 222nd Street, Euclid, Ohio. The topic for discussion will be "Discovering Clues to Ancestry through Old Photographs." Please bring any old photographs you would like to share with the group, especially if they are from Europe.

The West Side Group will meet on Wednesday, April 11 from 7 to 8:30 p.m. in the Conference Room at the Parma Regional Library, 7335 Ridge Road, Parma, Ohio. The topic will be the same as above.

Both meetings are open to anyone interested in learning more about their Slovenian heritage. Please call Rose Marie at (440) 230-2954 if you have any questions.

businesses to ask for gifts for the Slovenian school. Cerne (the jeweler and president of the business-owners association) said the businesses already give enough and we shouldn't bother them.

Wednesday, Nov. 30, 1955

I had bad dreams all night about Cerne's negative comments. This evening I didn't go with the others to ask for any more gifts.

(To Be Continued)



The children liked to play with their toys. Little Mary is 8 months old and just beginning to walk. In the background is the foot-powered Singer sewing machine which Cilka used often to make or mend our clothes. November 1955.

Apt. for rent

Neff Rd. Downstairs - clean - 2 B.R. Ref. and stove incl. Ready to move in.

440-944-3048

FOR RENT

St. Vitus Church Area
4 Rooms and Bath
216-431-1126

Flower Power 2001

Seasonal Planting and Pruning, Grass cutting, edging, and planting flower beds and displays. Fertilizing and soil amendments available mulches, manure, and soils). Bird feeders, feeds, and bath fountains. Landscape Design tailor made for you...

Call Michael J. Mivsek
for appointment
(216) 361-9909

W. MAIER DOORS UNLIMITED

Garage door repair and replacement. Entrance and storm doors. Door openers and electrical repairs. Call (Slovenian) Walter Majer at 216-732-7100. Emergency pager: 216-506-8224.



Some people once believed that a sapphire would protect the wearer against the powers of darkness.

When You Want to Travel...

Then Contact Travel Experts at

Hansa Travel Service C.S.C. Travel Group

Travel Max

911 E. 185 St., Cleveland, Ohio

216-692-1700

ask for Boris or Suzie

If you are interested in buying imported food items or musical cassettes, videos from Slovenia, then visit Patria Imports at 794 E. 185 St. Cleveland, OH 44119 phone: 216 531-6720

On the West Side visit Hansa Import Store
and Travel Agency

2717 Lorain Avenue, Cleveland, Ohio 44113

631-6585

IT'S SO FINE-T AUNT JO'S 9-T!

To: Josephine Bradach on the
occasion of her 90th birthday

Best wishes for health and happiness
through the next decade!

Greg, Marge, Lauren & Robert Kalina

HAPPY
BIRTHDAY

Songs & Melodies from Beautiful Slovenia
Slovenian Radio Family

ED MEJAC
RDC Program Director

WCSB 89.3 FM
RADIO HOURS:
Sunday 9-10 am
Wednesday 6-7 pm

2405 Somrock Drive
Willoughby Hills, OH 44094
440-953-1709 TEL/FAX
WEB: www.wcsb.org

Frankie Mlakar Revisits Slovenia

by FRANK MLAKAR

(Conclusion)

August 13th was the day we held a family reunion picnic. There is a covered pavilion by the cabin where we stayed, with picnic tables, and grill. Besides my sister, niece and nephew, most of my first cousins, wives and children attended. They came from all parts of Slovenia, brought all kinds of wines, baked goods including potica, fresh garden vegetables, and gifts. One cousin, with his wife came all the way from Dusseldorf, Germany. If I had known he existed, we would have looked them up because we were there only a few weeks previously. He is very successful, owns and operates an air compressor repair shop.

Found out my father had a brother who had two daughters and a son. All three came. I was never aware of them or that I even had an uncle on my father's side, until we met at this reunion. I mentioned earlier my father was taken by the Germans and killed by them in Dachau. This uncle was also killed during World War II, not by Germans, but by the Partisans right after the war.

The Partisans assumed because my uncle had a

small farm with a couple of pigs, a few chickens and a garden growing, he was a sympathizer. They took him into the barn, hung him upside down by his ankles, cut his hands off, and left him.

My cousins and aunt at the time were forced to stay in their house and were not let out until the Partisans were certain he was dead.

These cousins knew I was in Slovenia three other times, but did not think I would care to meet them, afraid I would be ashamed of them. Wow, they found out how wrong they were and how really happy I was to finally meet them. One of these cousins, Fanny, brought her son, daughter-in-law, and Darja, her 14-year-old granddaughter.

Darja brought her button box accordion and does she ever know how to play. She had everyone singing and dancing all afternoon and into the evening. Another cousin joined her with his harmonica and another played spoons; it was great.

My nephew worked the grill all day; he never stopped. We had grilled pork, beef, lamb and three types of sausages, all kinds of salads, cheese; everyone brought so much stuff. For example, there was at least a gallon of wine for each and every person. There was so

much of everything we could not put a dent into it.

At the end of the day all food was divided evenly and each family went home with enough food to last them a week or longer.

What a day! I never laughed or cried so much. It was sad saying goodbye, as we all knew some of us would never see the other on this planet again. We were also happy and glad that we did get a chance to meet. I had a comfortable feeling and still do, that our parents were with us in spirit, looking down at us, maybe even singing and dancing on that warm Saturday in August. Who knows?

August 15th we packed our bags and checked out of our Bobni Vrt lodgings. Went to my sister's house and had our last Slovenian meal, a brunch fit for a king. My niece, nephews with their spouses, came and loaded us down with booze, wine and gifts for my grandchildren. I still do not know how we got all that stuff back to the states without a bag busting open or a bottle breaking.

Around noon we said our sad farewells and started our long drive to Munich, to take our rental car back and catch a flight home early the next morning.

Czechs Support Slovenia's Rapid Entry into NATO

LJUBLJANA — The Czech Republic wants Slovenia to enter NATO as soon as possible, Czech Foreign Minister, Jan Kavan, said last week.

"I would welcome it if the alliance (at Prague's NATO summit in the autumn of 2002) invited specifically, for instance, Slovenia and Slovakia to join it," Kavan said in Ljubljana. Although after talks with his Slovenian counterpart Dimitrij Rupel, Kavan described Czech-Slovenian relations as very friendly, he confirmed the existence of serious problems surrounding the Krsko paper factory which is an important Czech investment.

Kavan said he considers tax demands by the Slovenian authorities unjustifiable, but added that he would welcome it if Ljubljana ex-

pressed its interest in "preserving" the company. Kavan said he would like the problem to be resolved before Premier Milos Zeman's planned visit to Slovenia in June.

They also touched upon nuclear energy problems in connection with their common neighbor Austria, which is a staunch opponent of nuclear power.

Unlike the Czech Republic, Poland and Hungary — Slovenia failed to be admitted to NATO in the first wave of enlargement in 1999. Slovenia is now seeking support of fresh NATO members in its efforts to join the alliance.

The Czech Republic is Slovenia's sixth largest economic partner, immediately after its neighboring countries and Germany.

Former Slovenian politician found after week's hike

CHARLESTOWN, Fr. — A former member of Slovenia's parliament was found last Thursday after being reported missing for a week from a hiking expedition.

Authorities said 50-year-old Anton Thomazic, who served in Slovenia's parliament from 1991 to 1995 had fallen into a hole while hiking in the mountains of Nevis, one of the islands of St. Kitts and Nevis.

Thomazic was dehydrated and was being treated at a hospital for cuts and bruises, but otherwise was in good condition, officials said.

His disappearance had prompted an intensive search, and a reward of 3,700 U.S. dollars.

Thomazic left the Nisbett Plantation Hotel last Wednesday to hike to the 3,232-foot high (985 meter) inactive volcanic mountain. His 45-year-old wife and two children, ages 5 and 7, remained at the hotel.

The former parliamentarian is now a lawyer working at a software development company in Slovenia.

One man with courage makes a majority.

—Andrew Jackson



It was once customary to bake a cake with a bean in it on January 6th. Whoever got the slice with the bean was believed to have good luck all the rest of the year.

Slovenia Opens Tender for Three Mobile Phone Licenses

LJUBLJANA — Slovenia is opening a tender for three UMTS mobile phone licenses, asking a minimum of 27 billion tolars (\$116.9 million) for each license, Minister of Information Technology Pavel Gantar said.

The tender will last until May 14 and the licenses will be awarded according to the offered price, expected size and speed of the network and service charges.

"We will consider the tender successful if we receive at least two valid applications," Gantar said.

The UMTS network is expected to start operating in the country in 2003.

Apart from Slovenia's present mobilephone operators — state-owned Mobitel, Western Wireless and Simobil, which is 49-percent owned by Austria's Mobilkom, a subsidiary of Telekom Austria, several other firms have shown interest in Slovenian UMTS licenses. Among them are U.S. AT&T, Canada's Telesystem International Wireless, and Deutsche Telekom.

Slovenia, a tiny Alpine state of two million people, has a mobile phone penetration of about 55 percent, just above the European Union average.

White Sauce

This is Mom's (Joann Kaifesh) recipe for white sauce that can be used for her cauliflower casserole and for creamed turkey. You can vary whether you want it thin, medium, or thick, as below. You can double or triple the recipe, as needed.

Ingredients:

	Milk	Flour	Butter
Thin	1C	1T	1 T
Medium	1C	2T	2T
Thick	1 C	3-4T	2-3 T

Directions:

Melt butter and blend flour to make a smooth roux. Add milk slowly and cook over low heat, stirring constantly until thickened. Add salt to taste, approximately $\frac{1}{4}$ t for each cup of milk. Stir 5 minutes more.

For creamed turkey, using 2-3 C turkey, she uses $\frac{1}{2}$ gallon milk, 1 C flour, $\frac{1}{2}$ lb. butter.

--Kim Ann Kaifesh
Our Family Recipes

Easy Cheese Soufflé

Butter 9x12x2-inch pan

Arrange layer of bread (crusts removed). Then add a layer of sharp cheese (about $\frac{1}{2}$ pound) Then add another layer of bread.

Beat together: 4 eggs
1 tsp. dry mustard
2 $\frac{1}{2}$ cups milk

Pour over bread mixture. Let stand overnight for several hours. Top with crushed potato chips. Bake 1 hour in a 325-350° oven. Serve with mushroom sauce. Heat mushroom soup diluted with milk to desired consistency.

Drive in — or Walk In

BRONKO'S Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.

Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine

Soft Drinks — Milk — Ice — Snacks

Imported Slovenian Wines
Radenska Mineral Water —

→ We have all Ohio Lottery Games ←

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Mlakar's Walk Down Memory Lane

by RAY MLAKAR

Well, time I got off my footstool and on with a joke. A little boy wanted a baby brother very badly. His father suggested that he pray every night for a baby brother. The boy earnestly did this night after night, but seeing his prayers were not answered, after a few weeks the boy stopped praying. Some months later his dad said they were going to the hospital to see his mom there and he was going to get a big surprise. When they got to his mom's room he seen her holding two babies. "Well, what do you think of having twin brothers?" his dad asked. The little boy thought for a while and said, "I bet you're glad I stopped praying when I did."

Okay, ready for another joke? Little Billy's kindergarten class went on a field trip to the local police station. They saw the bulletin board with photos of the FBI's 10 most wanted criminals. Billy pointed to one photo and asked the officer if that really was the most wanted criminal. "Yes," answered the officer, "and we want him badly." Billy replied, "Then why didn't you keep him when you took his picture?"

Well, in this article, I will take a recess from John Marshall. This being the month of March it is when the various halls pay tribute to those chosen to be Man or Woman of the hall who contributed to the hall's success. This year, the West Park Slovenian Home (JDN Hall) has chosen none other than Eda Garsteck or as a lot of people call her, Eda Kovach.

It goes without saying that Eda certainly deserves the recognition, for if the West Park Hall was holding any sort of activity, Eda was always there to give a helping hand. Without a doubt,

she was always there when it came time for making the poticas or holding the various auctions. Eda gave of her time freely, but then as we look back on her family, she is the carbon copy of her mother, for we all remember Rose Kovach, how she cooked for the various activities and weddings at the hall. We cannot leave out her brother, Louie Kovach, one great guy to put it mildly, for without a doubt, one always saw Lou playing in their band at the various functions of the hall. Congratulations, Eda, for an honor well deserved.

As we look back on the years we can't help but remember those who have already died and were so very much of bringing about the National Home in West Park a reality. Who can forget the Vidmars, both Jack and Ann? I recall that perhaps they were one of the early ones who managed the hall with Jack tending bar, and Ann handling some of the cooking with the help of many other fine cooks at West Park, namely Rose Kovach, Mrs. Flis, Ann Kosack, Mrs. Hosta, Mrs. Bizak, and the list can go on and on.

In later years we saw Flash Zupancic as the bar manager, and then came John and Laverne Hosta, a fine working team for Laverne Hosta handled a lot of the catering at the hall with John Hosta being the bar manager.

Then came Junior Zappone as the bar manager. What can one say about Junior Zappone? Junior was a real drawing car, for wherever Junior was, there was a crowd.

I remember going to the hall in the evenings with Tony and Frances Micklich to bowl on the bowling machine, for we had regular teams bowling against one

another on the machine. I would always complain to Junior that he was trying to make the barroom into a Sneak-and-Hide-Away with very few lights on.

When Junior would see me coming to play my games on the bowling machine, he would always yell out, "Sorry folks, we have to turn on all the lights, Mlakar is bowling and he needs all the light he can get."

Junior was a drawing card for the bar was always loaded, two and three deep. Unfortunately Junior met his death in helping others. One night in front of Katic's bowling alley, a guy had a flat tire and Junior went out to help him change the tire. Most unfortunately, a vehicle came by and hit Junior and dragged his body for some distance. It goes without saying that Junior had one of the biggest funerals in West Park for everyone knew Junior Zappone. When Junior was laid out at Corrigan's Funeral Home, he had two rooms full of flowers. He was well liked.

To get back to the folks who gave endless hours to the hall, we cannot forget the founding fathers of the West Park National Home, namely the Zernels, Mismas, Makse, Hostas, Brodniks and Frank and Rose Mlakar. I can still remember Mrs. Brodnick going around the stores and the various lodge meetings with a white brick asking, "Who will give me \$5.00 for one brick for the construction of the new West Park National Home? She got numerous donations.

As we come up to the present, we have to acknowledge thanks to the Piviks and both Theresa and Joey Lach, for without their help and guidance, there would be no more West Park Hall, for they are always there giving more than their share of time. If something is

broke, Joey Lach is there to fix it. We owe them a debt of gratitude. One I overlooked was Helen Kozely who passed away last year, for it was through Helen's efforts that the big Slovenian bands played on a regular schedule at the West Park Home.

Fortunately now, Theresa Lach has assumed the duties to insure the bookings of the various bands are made in a timely fashion.

And so in closing, we thank not only those from our West Park National Home, but all those who have helped maintain the Slovenian culture throughout the various Slovenian Homes. To their devotions, dedications and endless efforts, we are extremely grateful. Thanks to all of you, and may the good Lord bless and reward each of you in his own way.

Donations

Thanks to the following for their generous donations to the Ameriška Domovina:

Christian and Joan Chermely of Wickliffe, OH -- \$20.00

Mr. and Mrs. Frank Zalar of Richmond Heights, OH -- \$20.00

Donna Prime, Euclid, OH -- \$20.00

Mrs. Louise Zubukovec, Cleveland, OH -- \$25.00

Mary Jevnikar, Mayfield Hts., OH -- \$5.00

Stanislav Znidarsic, Kirtland, OH -- \$10.00

Mary Marolt, Windsor, Ont. -- \$5.00

Milena Stropnik, Wiloughby Hills, OH -- \$10.00

Newburgh-Maple Hts. Pensioners Club -- \$10.00

Anton and Helen Gorshe, Euclid, OH -- \$10.00

John Radovic, Gates Mills, OH -- \$10.00

Mr. and Mrs. Joseph Rus, Elk Grove Village, IL -- \$5.00

Rudy Kastelic, Chardon, OH -- \$10.00

Justina Vesel, Franklin, WI -- \$5.00

Metod Zerdin, Chicago, IL -- \$5.00

Frances Opeka, Green Oaks, IL -- \$10.00

E. A. Ryavec, Santa Monica, CA -- \$10.00

Mirko and Leonora Longar, Euclid, OH -- \$10.00

Jennie Zaman, Richmond Hts., OH -- \$10.00

Anton and Martina Stepec, Richmond Hts., OH -- \$10.00

Stan Sajnovic, Orilia, Ont. -- \$5.00

Cilka Tominc, Richmond Hts., OH -- \$10.00

Anonymous, Mentor, OH -- \$10.00

Stanley and Marija Trauner, Waterford, WI -- \$10.00

Sophia Rifelj, Greenfield, WI -- \$5.00

Ann Cendol, Euclid, OH -- \$16.00

Louis Kobal, Richmond Hts., OH -- \$10.00

Eve Hrvatin, Kirtland, OH -- \$5.00

Ted Horn, Monterey, CA -- \$10.00

Isabella Dejak, Eastlake, OH -- \$10.00

Slovenians Are Cool

Meeting

Slovenian Women's Union Branch #50 will meet on Wednesday, March 25th at 1 p.m. at the Euclid Public Library on E. 222 St.

--Ann Tercek

Krofe Sale

St. Mary's (Collinwood) Altar Society will have its monthly Krofe Sale on Saturday morning, March 17th in the school cafeteria, -- just in time for St. Patrick's and St. Joseph's Day.

FISH FRY

By Auxiliary of the Slovenian Workmen's Home

15335 Waterloo-Cleveland

Fish-Shrimp-Pork Chops, Goulash, etc.

Take Outs: 216-481-5378

**MADISON BI-RITE
SUPERMARKET**

12503 MADISON AVE.

LAKWOOD, OHIO 44107

216 521 4619

ATTENTION WEST SIDE RESIDENT:

WE HAVE A LARGE SELECTION OF A VARIETY OF EUROPEAN COUNTRY (SLOVENIA, SERBIA, CROATIA, ROMANIA, HUNGARY, BULGARIA, MACEDONIA, BOSNIA, HOLLAND, SWITZERLAND...) GROCERIES, LUNCH MEAT, 7 VARIETIES OF SARDINES, FETA CHEESE, TEA, COFFEE, GREEN COFFEE BEANS, MINERAL WATER (RADENSKA, BORSEL, ST. ANDREW), SOFT DRINKS, COOKIES, CANDY, CHOCOLATE, JUICE, NOODLES, BEER, AND LARGE SELECTION OF WINE AND MUCH, MUCH MORE...
-- WE SELL EUROPEAN TELEPHONE CARDS. --

MONDAY THRU SATURDAY 8 AM- 8PM
SUNDAY 9 AM TO 6 PM

American Home on Web

You can e-mail notices, articles, information directly to the American Home newspaper at ah@buckeyeweb.com

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host Mario Kavcic

American and International Selections

Saturdays at Noon . . .

1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024

1-440-286-1560 1-800-946-1560

Fax: 1-440-286-2727

**ANNUAL STATEMENT - 2000
OF THE
HOLY FAMILY SOCIETY - U.S.A.
JOLIET ILLINOIS**

ASSETS

1. Bonds	20,887,700
2. Stocks	362,219
3. Real Estate	419,515
4. Certificate Loans and Leins	432,440
5. Cash and short term investments	949,162
6. Electronic data processing equipment	303,835
7. Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected	808,338
8. Investment income due and accrued	241,109
 TOTAL	 24,404,319

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

1. Aggregate reserve for life certificates and contracts	14,008,292
2. Aggregate reserve for accident & health certificates	42,857
3. Certificate and contract claims:	
3.1 Life	350,000
3.2 Accident & health	130,000
4. Premiums & annuity considerations received in advance including accident & health premium	90,958
5. Certificate and contract liabilities not included elsewhere:	
5.1 Interest Maintenance Reserve (IMR)	192,792
6. General expenses due or accrued	75,000
7. Taxes, licenses & fees due or accrued	16,003
8. Unearned investment income	10,811
9. Miscellaneous liabilities	
9.1 Asset valuation reserve	104,956
 TOTAL LIABILITIES	 15,021,669
 10. Unassigned funds	 9,382,650
 TOTAL	 24,404,319

SUMMARY OF OPERATIONS (ACCURAL BASIS)

1. Premium and annuity considerations	4,332,589
2. Net investment income	1,293,869
3. Amortization of Interest Maintenance Reserve (IMR)	249,721
 TOTAL	 5,876,179
4. Death Benefits	2,038,082
5. Matured endowments	1,000
6. Annuity and old age benefits	78,321
7. Disability, accident & health benefits	253,314
8. Surrender benefits	270,977
9. Increase in aggregate reserve for life & health certificates & contracts	774,756
10. Commissions on premiums & annuity considerations	1,000
11. General insurance expenses & fraternal payments	1,905,103
12. Insurance taxes, licenses & fees	65,767
13. Increase in loading on and cost of collection in excess of loading on deferred and uncollected premiums	6,710
 TOTAL	 5,395,030
14. Net gain from operations before refunds to members	481,150
15. Net gain from operations after refunds to members	481,150
16. Net realized capital gains or (losses)	57,001
17. Net income	538,151

UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES ACCOUNT

1. Unassigned funds and special reserves December 31 previous year	8,935,183
2. Net income from operations	538,151
3. Change in net unrealized capital gains or (losses)	(165,194)
4. Change in asset valuation reserve	74,507
 5. Net change in surplus for the year	 447,464
 6. Surplus December 31, current year	 9,382,647

FAILURE OF THE ITEMS TO ADD TO THE TOTALS SHOWN IS DUE
TO THE DROPPING OF AMOUNTS LESS THAN ONE DOLLAR

Coming Events:

Friday, March 16

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Bob Kravos.

Friday, March 16

Lunch Fish Fry 12 noon to 2 p.m. Dinner 5 to 8 p.m., Slovenian National Home, 6409 St. Clair. Take outs available 216—361-5115.

Sunday, March 18

Federation of Slovenian National Homes Man and Woman of the Year Banquet and Awards Presentation at Slovenian National Home, St. Clair Ave., Cleveland.

Sunday, March 18

Slovenian Language School of St. Vitus parish hosts annual Benefit Dinner from 11 a.m. until 1 p.m. in St. Vitus auditorium. Donation \$10 for adults, \$5 for children.

Friday, March 23

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Joe Novak.

Friday, March 23

Fish Fry at Newburgh Slovenian National Home, 3583 E. 80 St., Cleveland from 5:30 to 7 p.m. Walleye, shrimp or pierogi dinner \$8. Music 6:30 - 9:30 p.m. by Wayne Tomsic.

Friday, March 23

Lunch Fish Fry 12 noon to 2 p.m. Dinner 5 to 8 p.m., Slovenian National Home, 6409 St. Clair. Take outs available 216—361-5115.

Friday, March 30

Dance, West Park Slovenian Hall, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Wayne Tomsic.

Friday, March 30

Lunch Fish Fry 12 noon to 2 p.m. Dinner 5 to 8 p.m., Slovenian National Home, 6409 St. Clair. Take outs available 216—361-5115.

available 216—361-5115.

March 31 - April 7

Slovenian Ski Trip to Telluride, Colorado. Only \$990. Call John Kamin 718-424-2711.

Sunday, April 1

Breakfast sponsored by St. Mary's (Collinwood) Slovenian School featuring homemade sausage (pečenice), crepe (palacinka), eggs, fruit, bread, juice/coffee. Adults \$6, children \$3. Serving 9 a.m. to 12 noon.

Friday, April 6

Fish Fry at Newburgh Slovenian National Home, 3583 E. 80 St., Cleveland from 5:30 to 7 p.m. Walleye, shrimp or pierogi dinner \$8. Music 6:30 - 9:30 p.m. by Wayne Tomsic.

Friday, April 6

Lunch Fish Fry 12 noon to 2 p.m. Dinner 5 to 8 p.m., Slovenian National Home, 6409 St. Clair. Take outs available 216—361-5115.

Sunday, April 8

Super Button Box Bash 19 from 1 to 9 p.m., at Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio.

Sunday, April 8

Chicken or pork dinner to benefit St. Vitus Village Senior Citizens Complex, sponsored by St. Vitus Altar Society, Holy Name Society, KSKJ Lodge 25, and St. Mary Magdalene KSKJ Lodge No. 162, from 11 a.m. to 1:30 p.m. Donation: adults: \$10, children, \$5.

Friday, April 13

Lunch Fish Fry 12 noon to 2 p.m. Dinner 5 to 8 p.m., Slovenian National Home, 6409 St. Clair. Take outs available 216—361-5115.

Saturday, April 21

Primorski Club Dinner Dance, Slovenian National Home, St. Clair Ave., Cleveland.

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's HAIR SALON

5216 Wilson Mills Road
Richmond Hts., Ohio 44143

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted
Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Death Notices

MARY VARGO

Mary Vargo (nee Kulka), 91, died March 5, 2001 at the Slovener Home for the Aged. She was born in Cleveland, OH and lived in the Collinwood area until she entered the nursing home.

She was the mother of Judy Vargo of San Leandro, CA; and grandmother of five; and great-grandmother of 16; sister of the late Mildred Cole.

Family received friends at The Dan Cosic Funeral Home (formerly Grdina), 17010 Lake Shore Blvd., with Funeral Mass at St. Jerome's Church. Interment Calvary Cemetery.

THOMAS J. PERLIC

Thomas J. Perlic, 84, died March 5, 2001 at the Heartland of Mentor Nursing Home. He was a manager and Superintendent at the W.S. Tyler Co., which became the Combustion Engineering Co. in Mentor from 1936 until his retirement in 1979.

He was the father of Eleanor Lindsay of Crofton, MD and grandfather of one. Mr. Perlic is survived by his brothers Sylvester Perlic of Euclid and Walter Perlic of AZ. His wife Ethel (nee Kovach) and four siblings preceded him in death.

Funeral services were Friday, March 9, at The Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Rd., Willoughby Hills, Ohio, where family received friends Thursday 4-7 p.m. Interment All Souls Cemetery.

FRANK T. KONCAR

Frank T. Koncar, 39, of Model Meat Market, husband of Wendy P. (nee Grodt); father of Matt and Aaron Koncar, Stephanie Palinkas and Jay and Mike Dombrowski; grandfather of Ashley, Dylan and Casey Dombrowski; son of Marie and the late Florian; brother of Rose Krivacic, John, Tommy, and Angie; uncle of Melissa, Katie and Nick. He was a friend to many and will be missed by all.

Funeral Mass was Wednesday, March 7 at St. Felicitas Church at 9:30 a.m. Interment All Souls Cemetery. Family received friends at The Jakubs & Son, a Golden Rule Funeral Home, 936 E. 185 St., Tuesday, March 6.

St. Vitus Village Update

Work on St. Vitus Village (Senior Citizens Housing on Glass Avenue (to be renamed Lausche Avenue over the Labor Day Weekend), across from St. Vitus School, is progressing satisfactorily despite the drawbacks of a harsh winter. Last week, the entire roof over the St. Vitus Village was completed.

Immediately, windows were installed throughout the building. The building thus

enclosed will enable crews to work on the interior of the building, e.g., the installation of plaster board and other things.

Some parishioners are anxiously awaiting an open house. An open house will be coming, but not just yet. More interior work needs to be done to make an "Open House" worthwhile.

--*St. Vitus Church Bulletin*

Donation

Thanks to Dr. Edward and Milena Gobetz of Willoughby Hills, Ohio who renewed their subscription plus added a \$20.00 donation with a note, "Thank you Mr. and Mrs. Debevec for all your work. It is not only a job, it's a mission to keep our heritage alive."

In Loving Memory

of the 8th Anniversary
Of Our Beloved Mother,
Grandmother
and Sister



Josephine A. Godic

(Died March 19, 1993)

*Two dear bright eyes, a tender smile,
A loving heart that knew no guile.
Deep trust in God that all was right,
Her joy to make some other bright.
If sick or suffering one she knew,
Some gentle act of love she'd do.
No thought of self, but of "the other"
I know He said, "Well done, Mother."
Sadly missed by children:
Rev. Frank & Roger Godic — Sons
Bonnie Simmons, Clare Miller — Daughters
Christina and Michelle Simmons — and Josephine Miller, Granddaughters, and Relatives*

CARST-NAGY

Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the

Slovenian Community."

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL
LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

TAX TIME IS HERE

Come In or Call Us for Appointment

Cleveland Accounting Service

6218 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

881-5158

Paul J. Hribar

Joyce Ann Hribar

Attorneys at Law

Omni Bldg., Suite 500

27801 Euclid Avenue, near I-90

Euclid, Ohio 44132

-- 261-0200 - fax 261-7334 -

Probate, Estate Planning
Real Estate, Trusts and
General Civil Practice

Independent and
Catered Living



- Private garden apartments
- Housekeeping
- Planned activities
- Transportation
- 24 hr. Emergency Pull Cord
- Free Laundry Facilities
- Nutritious Meals
- No endowment or entrance fee

Call us today for a lunch and tour

25900 Euclid Avenue

Euclid, Ohio 44132

261-8383

AI Koporc, Jr.

Piano Technician

(216) 481-1104

'SLOVENE FOLK TALES'

by DUSICA KUNAVER

JERMANOVA VRATA

The Kamnik mountain pass

--CONCLUSION--

With feigned respect, they answered him:

"When you become one of our most prominent leaders, you will have power, wealth and honor."

"Could you devise a plan for us to enter the town? they asked him encouragingly.

"Yes, I have an idea which could succeed," Enrik replied.

He paused for a moment to think, then he said:

"Tell your masters to move his troops away from our town for the time being, and let him wait for my further instructions."

Enrik bribed some of his father's messengers to bring their leader Golobek the news that the Turkish troops had left Carinthia for good and that they were charging southwards, through towards Kamnik.

As soon as Golobek heard the news, he gathered his army, left Celovec and hurried with his men over the mountains and along the Sava valley towards Kamnik, to help his town and to protect his castle.

On the way to Kamnik his son Enrik suddenly disappeared. Nobody knew where he had gone or what had become of him. His worried father sent out search parties to look for him in the woods, over the mountains and along the valleys - but Enrik was nowhere to be found. So Golobek's army lost three precious days. Finally, his

men revolted. They did not want to look for their leader's disobedient and wandering son any longer.

"We will proceed without Enrik," he decided in despair.

Next morning Golobek and his men reached Velenovo, the village near Kamnik. They were most astonished to learn that the villagers had seen no trace of the Turks.

Golobek immediately understood that he had been tricked and betrayed. He realized that he had been persuaded to leave Celovec on false pretenses.

"The Turks will be able to conquer Celovec without difficulty," he thought horrified. He knew that he had left only a very few men to defend Celovec.

Not only Celovec but the whole of Carinthia had been left to the mercy of the wild enemy. Recognizing the awful truth that he had deserted his countrymen in the time of their greatest need, Golobek was seized with inconsolable grief, collapsed and died on the spot.

Deprived of their leader, his men found themselves in a terrible situation, uncertain of what to do next.

"To go back the same way we came would take us two or three days. If we don't reach Celovec tonight, it will be too late," they told each other.

How were they to return to Carinthia as quickly as possible was the question that tortured the men who had left their children, wives, mothers, fathers behind the walls of Celovec.

These despairing words of frightened and worried men were interrupted by a man who stepped boldly forward. He was an experienced hunter called Jerman.

"I will show you the way over the mountains," he said to his fellows.

"We will be in Carinthia tonight," he promised, "but the way is steep and dangerous. You must follow in my footsteps, walking in single file. You will need to be quiet, careful, help each other and listen to my orders when we come to dangerous cliffs."

"We will do whatever you say; only bring us home tonight," his friends pleaded.

"Our nation will never forget you, Jerman, if you help us today," they promised.

Without further delay they set off following their new leader over steep rocks, along the brink of precipices, through the woods and across steep slopes, up to the mighty mountain saddle between the summits of Brana and Planjava.

Without stopping to rest, they hurried on down into the valley. Before evening they reached the first Carinthian village. It was empty. Farther down in the valley they found some shepherds who had fled with their sheep to the safety of the woods to escape the enemy.

"The Turks are now in front of Celovec, besieging the town," the shepherds told Jerman and his men.

New hope filled the souls of the tired men, and new strength revived their exhausted bodies. The danger which threatened their dear ones and their native land drove them on through the woods and valleys, over the pastures and fields. No matter how tired, hungry and thirsty they were, they stormed towards the town whose survival now depended on them alone.

When they caught sight of the town in the distance, its walls were breached in many places already. Only a few defenders were still holding out. Relief had come at the last possible moment.

When the defenders saw their friends running towards

the town, they redoubled their efforts. Together again, the Carinthians defeated the enemy in a furious, bloody battle. The town was saved.

Abdala tried to escape, but he was killed in flight.

The traitor Enrik, Golobek's son, found himself among the captives.

"If my countrymen recognize me here, among the Turks, they will know I am the traitor," was his last thought before he killed himself.

Thousands of Turks met their death in the battle, but the Christians also lost many men. The brave hunter Jerman was among them. He had fought in the front line until he drew his last breath.

The mountain saddle in the Kamnik Alps, between Brana and Planjava, over which Jerman led the Carinthian army to Celovec, is called "Jermanova vrata" - Jerman's gate," to this very day.

"Our nation will never forget you, Jerman!" - the promise of this unknown fighter has been fulfilled.

Jerman's name is still alive in the folk name "Jermanova vrata" instead of the official name "Kamniško sedlo - Kamnik saddle." Nearby there is also a mountain called "Jermana" which keeps Jerman's name still alive in the folk legend. He is assured of a proud place in Slovenia's mountain heritage.

Church Bulletin Astonishments

These sentences actually appeared in a church bulletin or were announced in a church service:

Bertha Belch, a missionary from Africa will be speaking tonight at Calvary Memorial Church. Come tonight and hear Bertha Belch all the way from Africa.

Miss Charlene Mason sang, "I will not pass this way again," giving obvious pleasure to the congregation.

Ladies, don't forget the rummage sale. It's a chance to get rid of those things not worth keeping around the house. Don't forget your husbands.

Next Sunday is the family hay ride and bonfire at the Fowlers. Bring your own hot dogs and guns. Everyone come for a fun time.

The peacemaking meeting scheduled for today has been canceled due to a conflict.

The sermon this morning: "Jesus Walks on the Water." The sermon tonight: "Searching for Jesus."

Barbara remains in the hospital and needs blood donors. She is also having trouble sleeping and requests tapes of Pastor Jack's sermons.

The Rector will preach his farewell message after which the choir will sing "Break Forth Into Joy."

Remember in prayer the many who are sick of our community.

Roommates Wanted

(One or two) to share a house in quiet Euclid neighborhood. Two large bedrooms and bath with complete privacy. Reasonable rent plus portion of utilities. Share kitchen and laundry. Garage space available. Pets negotiable. Please, no smokers! For details, call Mr. Kleindienst (216) 531-6236.

For the best sounds of Slovenia
Listen to THE SLOVENIAN HOUR
On 50,000 Watt WCPN Cleveland Public Radio
90.3 FM Saturdays 9-10 pm
for Requests call Tony Ovsenik 440-944-2538

Tony Petkousek's Polka Radio

America's longest running daily show since 1961

WELW - 1330 AM - Tune in the internet www.welw.com

Simulcasting Daily 3-5 pm / Sat. 12-2 pm

BROADCASTING DIRECT FROM KOLLANDER TRAVEL

971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119

FEATURING: JOEY TOMSICK • ALICE KUHAR

DUKE MARSH (NEWS FROM SLOVENIA)

PATTY SLUGA (WOMEN BEHIND THE SCENES)

(216) 481-TONY (8669) or KOLLANDER (216) 692-1000

Friday, March 30 - Fish Dinner, 4:30 to 7 p.m. featuring fish, potatoes, pasta, cole slaw, bread/butter, coffee. Tickets \$6.00. (Mass in chapel at 5 p.m.)

Sunday, April 29 - Knights Pasta Dinner featuring pasta, meatballs, salad from 12 noon to 4 p.m. Cost \$7.00.

Business, you know, may bring money, but friendship hardly ever does.

--Jane Austen



– Vesti iz Slovenije –

Mitja Gaspari naj bi bil novi guverner Banke Slovenije – Zadnjo besedo ima državni zbor – Mandat traja šest let

Včeraj je predsednik Slovenije Milan Kučan predlagal parlamentu, naj za guvernerja Banke Slovenije imenuje Mitja Gasparija. Kučan je dejal, da je po svojih posvetovanih s predstavniki v parlamentu zastopanih strank ugotovil, da ima med njimi Gaspari več podpore, kakor bi ga imel dosedanji (zadnjih deset let in po dveh mandatnih dobah) guverner BS dr. France Arhar. Arhar je sicer bil drugi resni kandidat za še eno šestletno mandatno dobo, predlagan s strani Nove Slovenije je bil še dr. Boris Pleskovič, sicer zaposlen v Washingtonu, D.C. in sedanji predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, vendar ni misliti, da bi ga bil Milan Kučan kaj dosti resno upošteval. Obravnava Gasparija, ki je bil več let finančni minister v Janez Drnovškovič vladah, se naj bi v parlamentu pričela prihodnji terek. Vse kaže, da bo za Gasparija glasovala precejšnja večina poslancev.

Že nastale resnejše težave v vladni koaliciji, sicer med LDS in SLS SKD

Kmalu po kongresu SLS SKD, na katerem je stranka dobila novega predsednika v osebi kmetijskega ministra Francija Buta, so nastale težave med SLS SKD in LDS. Sporna točka je direktorica Pošte Slovenije Marija Ribič, ki jo namerava vlada že danes razrešiti. Proti razrešitvi je v vladni kadrovski komisiji glasoval le Franci But. V zadevo se je vpletel Janez Podobnik, predsednik parlamenta v prejšnji sestavi in se-

daj vodja poslanske skupine ter po nedavnem kongresu SLS SKD predsednik strankinega glavnega odbora, ki je včeraj dejal, da je odločitev LDS prinesla "precejšnjo napetost" med strankama.

Popis prebivalstva šele 31. marca 2002 – Proti opredeljevanju veroizpovedi

Včeraj je odbor DZ za notranjo politiko podprt predlog vlade, naj se novela zakona o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v Sloveniji obravnava po hitrem postopku. Normalno bi sicer moral biti popis že letos, a za letos ni v proračunu dovoljen denarja. Tako novela zakona določa izvajanje popisa 31. marca 2002. V noveli je bilo predvideno med drugim, da naj bi vprašalnik vseboval tudi opredeljevanje veroizpovedi, česar matični odbor ni podprt.

O spomeniku pred ljubljansko stolnico

Današnji *Delo* fax poroča o včerajšnjem srečanju med predsednikom Milanom Kučanom in apostolskim nuncijem Sv. sedeža v Sloveniji msgr. Edmondom Farhatom. Načrtuje sicer le na informacije iz Kučanova urada naj bi se sogovornika dotaknila tudi zadeve v zvezi s ponovno postavitvijo spomenika o demonstraciji žensk leta 1943 pred ljubljansko stolnico. (Več o tem na str. 11, op. ur. AD). Kučan naj bi po poročilu v pogovoru z msgr. Farhatom izrazil prepričanje, "da bo mestna oblast znala to vprašanje urediti skladno z dejstvi časne zgodovine upornega mesta v hudi dneh vojne in okupacije v letih 1941-1945 ter v strpnem pogovoru s cerkvenimi oblastmi, ne da bi komu storila krivico".



V SLOVENIJI PRETEKLI TEDEN TUDI ZAČELI RAZKUŽEVATI NA MEJAH – Zaradi nevarnosti prenašanja bolezni slinavke in parkljevke iz Velike Britanije in drugih evropskih držav so tudi v Sloveniji sprejeli stroge preventivne ukrepe, čeprav v državi teh bolezni še ni. V Sloveniji tako velja od 4. marca odločba o domala popolni prepovedi uvoza živali, mesa in izdelkov parkljarjev, samo izjemoma je dovoljen tranzit pošiljk (v zaprtih, započatenih kamionih, kontejnerjih). Od 6. marca pa velja tudi ukrep razkuževanja vseh, ki vstopajo v Slovenijo na brniškem letališču (na fotografiji je preproga, polita z razkužilom, po kateri morajo vsi potniki pred vstopom v prostore letališča. Podobni strogi veljajo v večini drugih evropskih držav, v zadnjem tednu tudi v Združenih državah.

Iz Clevelandia in okolice

Kosilo Slovenske šole—

To nedeljo ste vabljeni na kosilo Slovenske šole pri Sv. Vidu, v šolskem auditoriju. Serviranje bo od 11. dop. do 1. pop., za tiste, ki bodo kosilo vzeli domov oz. "take-out" pa bodo v društveni sobi na voljo od 10.30 dalje. Cena kosila je \$10 za odrasle in \$5 za otroke. Nakaznice na voljo pri vhodu v dvorano.

Operacijo srečno prestal—

G. Frank Cerar, iz E. 63. ceste, je srečno prestal operacijo. Zahvaljuje se za vse dobre želje in molitve ter upa, da bo njegovo okrejanje enako uspešno. To g. Cerarju želimo tudi vši pri AD!

Prodaja krofov—

Članice Oltarnega društva bodo to soboto zjutraj prodajale krofe v šolski dvorani. Prodaja bo ravno primerno tako za dan sv. Patricija in sv. Jozefa.

Novi grobovi

Albert J. Sluga

Umrl je 88 let stari Albert J. Sluga, mož Mary, roj. Sirca, oče Irene Mehalic, Shirley Sawyer in Alberta, 5-krat stari oče, 5-krat prastari oče, brat Angie Sedmak in Franka (že pok.), stric in prastric. Pogreb je bil 14. marca s sv. mašo v cerkvi sv. Noela in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Raymond J. Pejack

Umrl je 86 let stari Raymond J. Pejack iz Euclida, vdovec po Jennie, roj. Mikolic, oče Edwina in Jeannette Meier, 5-krat stari oče, 4-krat prastari oče, brat Alberta, Eugene-a, Alice Matolyak ter že pok. Edwarda, Carla, Williamsa, Hermana, Dannyja, Pauline Hoffman, Emme Bowman in Matilde, član SNPJ. Pogreb je bil 10. marca.

Margaret E. Gorjup

Umrla je Margaret E. Gorjup, rojena Dobrick, vdova po Josephu, mati Lawrencea, sestra Christine Czech in Mildred Kemper. Pogreb je bil 13. marca s sv. mašo pri Villa Sancta Anna v Beachwoodu s pokopom na Kalvarije pokopališču.

Banket to nedeljo—

To nedeljo popoldne ima svoj letni banket v SND na St. Clairju Federacija slovenskih narodnih domov, na njem bodo počastili za žensko leta Florence Umetich, za moža leta pa predsednik mestnega sveta Michaela Polenška, vsak sodelujoči narodni dom pa tudi ima svojega počaščenca oz. počaščenko. Vsem čestitamo. Banket je razprodan.

Seja—

Podružnica št. 50 SŽZ ima sejo v sredo, 25. marca, pop. ob 1h v prostorih Euclidske javne knjižnice na E. 222 cesti. Članice lepo vabljene.

Sijajno podajanje—

Sinoč je v spodnji dvorani SDD na Recherjevi v Euclidu o slovitem slovenskem arhitektu Jožetu Plečniku govoril arhitekt Anthony Hiti. Zbranih je bilo kakih 70 poslušalcev, ki so bili navdušeni ob skrbno pripravljenem in z diapozitivi opremljenem predavanju. Na prepričljiv način je g. Hiti dokazal, kako je Plečnik vidno vplival na poznejše arhitekte in njihove stvaritve, dejal je tudi, da je Plečnik v zadnjih letih upoštevan na fakultetah za arhitekturo ameriških in svetovnih univerz ter pogostoma obravnavan v strokovni literaturi. Za izvrstno podajanje g. Hitiju čestitamo. Večer je sponzoriral Slovensko ameriški kulturni svet.

Zadeva rešena—

Današnji *Plain Dealer* obsežno poroča o poravnavi spora med Slovenskim domom za ostarele in ustanovno Lake Metroparks v zvezi z lastništvom zemljiške parcele, na kateri je odbor Doma za ostarele želel graditi nove, dodatne bivalne prostore. Sodni proces naj bi se bil začel že prihodnji teden v okraju Lake. Kot poroča list, naj bi odbor Doma za ostarele sprejel ponudbo \$2,1 milijona dolarjev za omenjeno parcelo, za katero je l. 1999 plačal \$1,8 milijona. Predsednik odbora Doma za ostarele g. Sutton Girod je povedal, da odbor išč drugo primereno in zazidljivo parcelo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 – Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec – Publisher, English Editor
Dr. Rudolph M. Susel – Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:

Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Kosir

NAROČNINA:

Združene države Amerike in Kanada:

\$30 letno za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 letno (v ZD valuti)

Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency

Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent currency

Slovenia: \$160 per year (air)

AMERICAN HOME (ISSN 0164-680X) is published weekly for \$30 per year by American Home Pub. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 11

March 15, 2001

SREDI POSTNEGA ČASA...

O socialni pravičnosti, solidarnosti in poštenju

Pastirsko pismo slovenskih škofov za post 2001

(I. del)

Dragi verniki!

V novo leto in novo tisočletje smo stopili opogumljeni s praznovanjem svetega leta 2000 in z obhajanjem slovenske sinode. Spoznanja, ki smo jih ob teh praznovanjih nabrali, morajo odslej voditi naše življenje in naše ravnanje. Samo tako bosta sv. leto in sinoda rodila želene sadove. (...)

V našem svetu, kjer se vedno več ljudi ravna izključno po načelu, kaj se splača in kaj ne, kje je dobiček in kje ga ni, je za kristjane toliko bolj pomembno, da znamo nekaj narediti tudi zastonj, in sicer za bližnjega, za skupnost, za župnijo, za Cerkev. (...)

Bog, ki se je učlovečil in razodel v Jezusu Kristusu, je velikodušna Ljubezen, ki naj jo v življenju posnemamo. Poleg ljubezni nas spodbuja h kreposti pravičnosti. Osnova našega življenja v vseh skupnostih, tudi v državi, je pravičnost, ki nam nalaga, da damo vsakemu, kar mu gre, kar mu pripada in kar si je zasluzil. Brez pravičnosti postane država podobna roparski tolpi, kjer vlada zakon sile in moči, ne pa zakon pravičnosti, pravi sv. Avguštín (De civitate Dei IV, 4). Država, ki ni zgrajena na pravičnosti, ni vredna tega imena. Zakoni, ki niso pravični, niso zakoni v pravem menu besede, temveč so sprevrženi zakoni in ne obvezujejo človeka v vesti.

Verujemo, da je Bog Oče vseh ljudi in da so naravna bogastva namenjena vsem, ne samo nekaterim in ne samo za naš čas. Prav tako je Bog dal ljudem različne darove in talente, zaradi katerih so eni uspešnejši v gospodarskih, drugi pa v negospodarskih dejavnostih. Kar imamo ali kar smo naredili zase, ima vedno tudi družbeno, socialno razsežnost. Nikoli ne delamo in ne skrbimo samo in izključno zase. Vsaka naša dejavnost in vsak naš uspeh koristita in morata koristiti ne le nam, ampak tudi drugim. Vsi smo otroci Boga Očeta ter bratje in sestre Jezusa Kristusa. To je najvišji temelj naše enakosti v človeškem dostojanstvu, naše povezanosti in vzajemnosti.

Merilo, s katerim merimo pravičnost v družbi, je skupno dobro, z drugimi besedami, ugodne razmere in čim bolj izenačene izhodiščne možnosti, da si ustvarimo srečno in uspešno življenje. Te ugodne razmere ustvarja država, ko

skrbi za pravično in učinkovito pravno ureditev, za red, mir in sodelovanje vseh, za enakopravnost vseh državljanov in za zdravo gospodarsko, izobraževalno, kulturno in moralno-duhovno stanje v državi. Zato ima država pravico in dolžnost, da z ustreznim davčno politiko in drugimi sredstvi, ki jih ima na voljo, podpira predvsem tiste, ki so brez svoje krivde v slabšem položaju kakor drugi. To so npr. mladi iz revnejših slojev, brezposelnici, invalidi ter mlade in številne družine. Davki naj bi bili pravično porazdeljeni, in sicer tako, da tisti posamezniki ali podjetja, ki imajo veliko in donosno premoženje, prispevajo več za potrebe skupnosti, drugi pa manj. Državna oblast je dolžna poskrbeti za pravično davčno zakonodajo, prav tako pa tudi za to, da so davki plačani. Državljeni, bodisi posamezniki ali podjetniške skupine, so dolžni dohodke pošteno brez utaje prijaviti in tudi plačati. (...)

(dalje na str. 12)

JURIJ PALJK

GLOSA

– O KROFIH –

Trst/Gorica – Seveda ne bomo rekli nobene o krofih, po katerih tako lepo zadiši, ko parkirate avtomobil na velikem parkirišču na Trojanah, kjer prodajajo tako velike krofe, da jih je veselje že pogledati, kaj šele jesti. S pripravljanjem krofov so ustvarili na Trojanah že pravcato malo industrijo in te dobite vseh vrst, od navadnih do s čokolado prilitih; seveda ti krofi nimajo več ne tistega čara ne okusa, ki so ga imeli včasih.

Mislimo torej na tiste krofe, ki so jih nekoč delaše naše mame, in to samo za časa pusta, ko so prihranile dovolj jajc in so potem najprej zakurile v kuhihini, da je bilo prijetno toplo, nato naredile zmes, testo in potem seveda vzele v roke leseni valj.

Še danes imamo pred očmi naše mame, ki so skrbno vse tehtale, da bi se krofi med cvrtjem v vroči masti je ne odpirali; še danes jih vidimo, kako se sklanjajo s kozarcem v roki in skrbno izrezavajo testo v okroglih oblikah: najprej polovička in nato pod žlice doma narejene marmelade na polovičko testa, nato drugo polovičko, vse so lepo s prsti zgnetle skupaj in ponovno obrezale testo s kozarcem.

Napisali smo, da so se včasih krofi cvrli na vroči masti in ne na olju. Mlajšemu rodu samo v nevsiljiv poduk, da je bilo to predvsem zaradi tega, ker je bilo olje zelo draga in ker takrat še ni bilo današnjih zdravnikov, ki povsod vidijo nevarni cholesterol.

Še danes vidim, kako smo otroci sedeli na klopci za mizo in prisostvovali čudežu, ko se je bela prašičja mast počasi raztopila, postala čisto prav vroča, da so se v njej lahko lepo

svrli krofi. No, ja, včasih so se nekateri odprli in takrat so bile naše mame žalostne, ker so se hudoval nad prevročo mastjo ali pa nad dejstvom, da se krofi najbrž dobro ne cvrejo zato, ker smo mi mulci odpiali hišna vrata, skozi katere je vdiral hladen zrak, ki je imel za posledico to, da je testo "upadlo".

In potem je mama vzela krof iz vroče masti in ga posula s sladkorjem in nam zabičala, da ga ne smemo takoj vzeti v roke, ker da je še prevroč in bi se zato lahko opekli, posebno nevarna, da je vroča marmelada, je še dodala.

In spominjam se tudi tega, da je nikdar nismo poslušali in smo takoj segli po krofih, ki mi še danes dišijo, ker so bili več kot le krofi, tudi zato, ker jih je mama naredila enkrat, največkrat dvakrat na leto.

Preminula prof. Laura Abram

Dne 26. februarja je v Trstu v 83. letu starosti umrla prof. Laura Abram. Generacije šolnikov in dijakov se je spominjajo kot dolgoletne profesorice in ravnateljice liceja France Prešeren. Poleg tega je bila še aktivna v politiki, saj je od leta 1949 naprej večkrat kandidirala na listah SDZ in SSK na upravnih volitvah, in na socialnem področju. Bila je namreč predsednica Slovenske Vincencijeve konference. Umrla je po kratki bolezni.

Za pokojnico žalujejo sestra in svak Neda in Martin Jevnikar, nečaki Marjan, Marko s Tanjo, Mitje, Aleksom in Nikom, Ivo z Nadjo, Petrom in Ivanom, Magda z Davorjem, Saro in Jano ter ostali sorodniki.

Novi Glas, 1. marca 2001

Seveda govorim o časih, ki so danes je še spomin na leta, ki so minila, o časih, ko krof je bil vsak dan zjutraj v pekarni in niti ne v trgovini, da o lepo razstavljenih krofih z marmelado, kremo, čokolado in še z marsičim, ki so danes nekaj običajnega, niti ne govorim.

A sem prav zato trdno prepričan, da so danes krofi čisto nekaj drugega, drugačnega od tistih, ki so jih delale naše mame. Tudi zato, ker danes nimajo več istega nezamenljivega okusa po prazniku.

Da se razumemo: najbrž je res, da so današnji krofi boljši, dosti bolj kakovostni in tudi bolj zdravi, kot pa so bili krofi in fanciji ter "straube" iz naše mladosti, a nimajo več tistega čara in ne okusa, kakršnega so imeli krofi naših mam in naših starih mam.

Pa ne zaradi nekaj idiličnih spominov in v lepe spomine zavite preteklosti in otroških let, ampak zato, ker so takrat krofi, "straube" in fanciji naznajali praznik, pustne šeme in postni čas, krofi sami so bili za vso družino praznik, še posebno za otroke.

Ko se tako včasih oziram nazaj, danes, ko si lahko vsak dan privoščim ob juhanji kavi svež krof, mi je večkrat žal predvsem za tistem otroškim, naravnost prešernim pričakovanjem krofov, za tistem značilnim in dobrim vonjem, ki je lebdel v hiši še dosti časa za samim cvrtjem krofov in seveda za okusom, ki so ga ti takrat imeli.

Morda je res, da danes ne znamo več ničesar praznovati prav zato, ker bi lahko imeli vsak dan praznik, a imamo namesto praznika vsak dan le pust vsakdanjik in veliko, preveč nezadovoljstva. Zato krofi niso več krofi in pust ni več pust ter seveda tudi post ni več post.

In včasih se sprašujem, kakšne krofe imajo danes moji, naši otroci, kaj krofi njim pomenijo, če jim seveda še sploh kaj pomenijo. Želim, da bi tudi njim čez leta zadišali iz otroštva tako lepo in vabljivo, kot še vedno zadišijo meni in prav gotovo še bolj slastno starejšim, našim staršem in njihovim vrstnikom, ki so živelii v časih, ko za krofe največkrat še vedeli niso, kaj šele, da bi jih doma cvrlo.

NOVI GLAS

1. marca 2001

Cerkev noče "sramotilnega stebra"

Ljubljana (Delo fax, 13. marca) – Cerkev odločno nasprotuje ponovni postavitevi obeležja v spomin na demonstracije žensk leta 1943 pred ljubljansko stolnico. Obeležje, ki ga Cerkev imenuje sramotilni steber in spomenik laži, želi ljubljanska oblast na staro mesto vrniti na skrivaj, saj je županja Vika Potočnik šele prejšnji petek nadškofa in metropolita Franca Rodeta povabila na pogovor, katerega datum pa še sploh ni določen. Zato takšno ravnanje razumejo kot prispevek k zaostrovanju odnosov med državo in cerkvijo.

To so na včerajšnji tiskovni konferenci dejali predstavniki ljubljanske nadškofije, ko so pojasnili stališča do omenjenega obeležja, ki ga je pred stolnico takratna oblast postavila leta 1953, ljubljanske službe pa so ga po Demosovi odločitvi odstranile leta 1991.

Po besedah vodje tiskovnega urada Slovenske škofovsko konference dr. Janeza Grila Cerkev ponovni postavitevi spomenika nasprotuje predvsem zato, ker ga je komunistična oblast postavila zaradi sovraštva in nasprotovanja do Cerkve in vere. Zaradi sramotilnega stebra se je Cerkvi ves čas delala krivica in škoda, zato je ljubljanska nadškofija že leta 1964 predlagala njegovo odstranitev. Kljub številnim pobudam je začela nova demokratična oblast problem reševati šele leta 1990, je dejal Gril.

Posebna komisija strokovnjakov je na podlagi zgodovinskih dokumentov ugotovila, da ni nobenih zanesljivih podatkov, ki bi potrjevali upravičenost tistega dela napisa na obeležju, ki je obtoževal škofa Rožmana. Slednji naj bi namreč okupatorskim oblastem naročil, naj razrenejo demonstrante, ki so zahtevali izpustitev zaprtih svojcev. Celo več, je poudaril Gril, ta napis naj bi nekdo naknadno dodal, prav tako naj bi bil naknadno spremenjen položaj dlanov z obtožujočim prstom proti škofiji. To zgolj potrjuje trditve nadškofije, da je bil spomenik postavljen iz ideoloških razlogov.

Res je, da naj bi restavratorji zdaj spremenili položaj prsta na roki in odstranili del spornega napisa, toda ignoranca mestnih oblasti Cerkev še vedno jezi. Ta nima ničesar proti, da se spomenik postavi kam drugam. Njegova vrnitev na Ciril Metodov trg, česar pobudnica je poslanka ZLSD Danica Simšič, pa bi pomenila, da oblast še naprej zagovarja krivice, ki so se v imenu prejšnjega režima dogajale Cerkvi.

Franc Rode je premiera Drnovška že obvestil, da nasprotuje ponovni postavitevi obeležja, enako je v pismu predsedniku države Miljanu Kučanu zapisal apostolski nuncij Edmond Farhat. Generalni vikar nadškofije Božidar Metelko je pojasnil, da se je premier že ozdval na Rodeovo pismo in v pismu Kučanu med drugim zapisal, da ponovna postavitev spomenika ne bi prispevala k spravi.

Majda Vukelić

Zaradi popolnejšega konteksta je na tej strani objavljen še poročilo, ki je izšel v Delu faxu 9. marca. V kolikor bodo poročila o razpletu te zadeve, bodo tudi posredovana. Verjetno bodo komentarji tudi v ljubljanski Družini, a teh še ni na razpolago.

– Urednik AD

Z AMERIŠKO DOMOVINO STE VEDNO NA TEKOČEM

Desetletnica slovenske samostojne države

in

štiridesetletnica Slovenske pristave

Slovenski ameriški svet in Slovenska pristava sporocata Slovencem in Slovenkam iz Clevelandu in okolice ter širom Amerike in Kanade, da bosta praznovala 10-letnico samostojne slovenske države in 40-letnico Slovenske pristave v Harpersfieldu, Ohio, v nedeljo, 1. julija tega leta na Slovenski pristavi s sv. mašo, ksilom, polpoldanskim programom, zabavo in plesom.

Častna gosta in govornika iz Slovenije bosta g. Janez Janša in dr. Andrej Bajuk.

Slovenski ameriški svet in Slovenska pristava vabita vse Slovence in Slovenke na to slavje.

Očitajoči prst ne bo več uperjen v stolnico

Ljubljana (Delo fax, 9. marca) – Županja Vika Potočnik je včeraj pisno seznanila apostolskega nuncijskega msgr. Edmonda Farhata, ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Franca Rodeta in upokojenega ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja s postopkom obnove spomenika ženskim demonstracijam med drugo svetovno vojno in jih povabilna na srečanje. Do nadaljnega pa je postavitev restavriranega spomenika pred stolnico preložena.

Spominski steber je stal pred stolnico od leta 1953, pred približno desetimi leti pa so ga odstranili. Bodeča žica, prikazana na stebru, in predvsem roka s prstom, očitajoče usmerjenim proti stolnici, je namreč v začetku 90. let postala tarča kritik cerkvenih krogov in vernikov, ki so opozarjali, "da spomenik neupravičeno obtožuje škofa Rožmana, da se ni odzval na prošnje demonstrantov". Zato so zahtevali odstranitev dela napisa: "... a so jih na škofovo pobudo razgnali".

Posebna komisija za preučitev vsebine napisa spomenika pred stolnico, ki jo je leta 1990 na pobudo kr-

ščanskih demokratov imenoval izvršni svet nekdanje občine Ljubljana Center, in v kateri so bili ob strokovnjakih tudi predstavniki Cerkve, je namreč ugotovila, da ni nobenih zanesljivih dokazov, ki bi potrjevali upravičenost tega dela napisa.

Komisija je iz gradiva regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine tudi ugotovila, da je bil sporni del napisa še le naknadno dodan osnutku spomenika in da je bil spremenjen tudi položaj dlanov kot sestavine spomenika. Zato je predlagala odstranitev spornega dela napisa in naj se dlan restavririra po prvotnem ostanku. S tem predlogom se je strinjal tudi zavod, občinski izvršni svet pa je junija 1991 odredil prevoz spomenika v delavnice Restavratorskega centra RS, kjer so ga po teh navodilih tudi popravili.

Včeraj, ob dnevu žena, so ga nameravali vrniti na star prostor. Toda ta namera je zlasti v cerkvenih krogih povzročila veliko nezadovoljstvo. Upokojeni ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar je ljubljansko županjo Viko Potočnik celo obvestil, da se v primeru postavitev spomenika odpoveduje nazivu častnega meščana, ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode pa je Janezu Drnovšku navedal tudi možnost javnih protestov duhovnikov in vernikov, ki vidijo v ponovni postavitev spominskega obeležja "nekoristno izvajanje".

Vika Potočnik je prepričana, da po prvotni zamisli obnovljeni spomenik ne more nikogar žaliti, zato je, kot je povedala na včerajšnji redni tiskovni konferenci, nad odzivi "rahlo prenečena". "Naš namen je le označiti pomemben zgodovinski dogodek in ne razvajati ljudi," je dejala.

Upa, da bo sestanek s predstavniki Cerkve potekal bolj strpno in da bo ne-

sporazum pojasnjen. Po njenem prepričanju so se strasti razgrelle na napačni podlagi, saj so uprjene zoper sramotilni prst in del besedila, ki ju ni več. O tem v verskem tisku ni bilo ničesar zapisanega.

Preseneča jo tudi to, da se dr. Franc Rode ni obrnil nanjo, saj sta imela do slej korektne odnose. Na dogajanje jo je opozoril še dr. Alojzij Šuštar in storila bo vse, da mu naslova častnega meščana ne bo treba vrniti. Kdaj bo znana usoda spomenika, ni mogla napovedati. Vse je odvisno od sestanka, katerega datum morajo še uskladiti.

K zbiranju podpisov proti vnovični postavitevi spomenika medvojnim ženskim demonstracijam pred stolnico je somišlenike pozival tudi nadškof in ljubljanski metropolit dr. Franc Rode. Včeraj dopoldne se je ob stojnici zgodil manjši incident, saj so se sprli tisti, ki nasprotujejo postavitevi in tisti, ki se zanjo zavzemajo. Zaradi razgretih strasti so podpisovanje peticije – zbrali so že več tisoč podpisov – prekinili, k čemur je pripomogla tudi novica, da je ljubljanska županja do nadaljnega odložila postavitev. (močne črke v originalu, op. ur. AD)

Danica Simšič, mestna svetnica, ki je pred dobrim letom dala pobudo za vnovično postavitev spomenika, nam je včeraj povedala, da ne more razumeti, zakaj si zdaj želijo nekateri spomenik poslati na smetišče zgodovine. "Zelo se bom potrudila, da se to ne bo zgodilo," je še dodala.

D. V., N. Ž.

For the best sounds of Slovenia
Listen to THE SLOVENIAN HOUR
On 50,000 Watt WCPN Cleveland Public Radio
90.3 FM
Saturdays 9-10 pm

for Requests call Tony Ovsenik
440-944-2538



ALOJZ FERLINC

roj. 15. junija 1927
umrl 16. marca 1988

In še in še in vedno bolj
prši sneg, naletava
in sam sem sredi večnih polj
in noge se mi pogrezava.
Kje tihi si mi dom,
ti sreča moja prava?...
Nocoj kedaj te videl bom
ti sreča moja prava?...
Prostrane dalje mrak molči,
prši sneg, zamrzava...
ah, v srce, zdi se, naletava.

Jos. Murn-Aleksandrov

Žalujoči ostali:

Christine Bartolotta, hčerka
Robert Bartolotta, zet
Matthew, vnuk; Jill, vnukinja
ter sorodstvo v Sloveniji.
Cleveland, Ohio, 15. marca 2001.

ED MEJAČ
Vodja Radijske Družine

WCSB 89.3 FM
Nedelja 9-10 am
Sreda 6-7 pm

2405 Somrock Drive
Willoughby Hills, OH 44094
440-953-1709 TEL/FAX
WEB: www.wcsb.org

Pesmi in Melodije
iz Naše Lepe Slovenije
Radijska Družina Cleveland



Po tradicionalnih stotih dneh "miru" za novo Janez Drnovškovo vlado

Koalicija Slovenija o vladni koaliciji

Ljubljana (Delo fax, 10. marca) – Dan, preden je četrti vladi Janeza Drnovška odbilo sto dni miru, so o njenem delu na tiskovni konferenci kritično spregovorili predstavniki koalicije Slovenija. "Minilo je že sto dni, odkar je ta vlada prevzela odgovornost v državi, in prišel je torej čas trezne presoje o tem, kako so bile stvari zastavljene, kaj se resnično dogaja in kam pelje vse to," je uvodoma novinarje nagovoril predsednik Nove Slovenije in vodja poslanske skupine te stranke Andrej Bajuk.

Koalicija Slovenija vidi v dosedanjem delu vlade posledice načrtovane nepreglednosti našega volilnega sistema, ki že prihajajo do izraza. "Gre za to, da smo v ustavi ustoličili sistem, ki je nepregleden, ker ljudem ni ne v predvolilnem boju ne zdaj zagotovil dokončne preglednosti o tem, kaj in kako bomo uredili stvari v naši državi," je pojasnil Andrej Bajuk. Dodal je, da "smo pred nekim devetim poglavjem nadaljevali vladavine LDS, ki pa še ni pokazala, ali se bo dejansko lotila ključnih problemov, ki pestijo sodobnost, niti tega, kako bo reševala probleme, povezane s prihodnostjo".

To so v koaliciji Slovenija ugotovili na podlagi programov koaličijskih strank in koaličijske pogodbe, ki je bila sestavljena že potem, ko so ljudje oddali svoje glasove na volitvah. "Začrtano delo se oddaljuje od predvolilnih obljub in tudi od same koaličijske pogodbe. Skrb zbujoče je ne le to, kaj se dela, ampak tudi, kako se to dela." Bajuk je sklenil, da ta vlada veliko obljublja, da pa je velika razlika med obljubami, zlasti predvolilnimi, in realnostjo.

Po besedah predsednika SDS in vodje poslanske skupine Janeza Janše se je v teh stotih dneh vladanja v Sloveniji vzpostavila relativno dobro razpoznavna vladajoča politika, ki gradi na osi LDS-ZLSD, to os pa goreče podpirajo nekatere manjše stranke, ne glede na to, ali so formalno v koaliciji ali ne, to so SLS SKD, DeSUS, SMS in SNS.

"Ta vlada je na začetku dobila 70 glasov, to je daleč največ doslej, kar pa je hkrati dobro in slabo. Slabo zato, ker to pomeni, da je nadzor nad takšno izvršilno oblastjo objektivno šibek, dobro pa zato, ker to vzpostavlja neko razpoznavnost v slovenskem političnem prostoru in je torej jasno, da ima vlada zadostno večino za sprejemanje tistega, za kar se odloči, zato tudi ne more več biti izgovorov, češ da zaradi šibke večine stvari niso mogle biti pravočasno opravljene."

Tako Bajuk kot Janša, poleg njiju pa še poslanec SDS Miha Brejc in poslanec NSi Janez Drobnič, so opozorili na nekatere konkretne napake Drnovškove vlade. Bajuk je med drugim izpostavil zakona o revidiranju in o računskem sodišču, Janša se je dotaknil zakona o telekomunikacijah, privatizacije državnega premoženja in letosnjega proračuna, Brejc je opozoril na stanje v pokojninski blagajni oziroma na pokojninsko reformo, Drobnič pa je izpostavil napake Drnovškove vlade na socialno-zdravstvenem in delovnem področju.

Mateja Babič

Janša napoveduje "totalni" kongres

Tabor v Savinjski dolini (Delo fax, 10. marca) – V tukajšnjem domu krajanov se je včeraj pozno pooldne sestal svet socialdemokratske stranke. Razpravljal je o aktualnih političnih razmerah, poročilu o delu izvršilnega odbora in poslanske skupine, sprejel zaključni račun stranke, največ pozornosti pa je namenil pripravama na 7. kongres SDS. Ta bo 19. maja v Celju. Pomenil naj bi prelomnico v delovanju SDS, saj naj bi stranko "dokončno konstituiral kot demokratično politično organizacijo".

Pred zasedanjem sveta je predsednik Janez Janša novinarjem spregovoril o političnih ocenah, ki jih je v četrtek sprejel izvršilni odbor stranke v zvezi z razmerami v slovenskem političnem prostoru in ocenil tudi nedavni kongres SLS SKD Slovenske ljudske stranke.

Kongres ljudske stranke ni izpolnil pričakovanj, da bo pomenil zasuk v identiteti stranke. Novemu predsedniku Butu je treba dati priložnost, da se izkaže z dejanji. "Pripravljeni smo sodelovati z odbori ljudske stranke, ko bo šlo za lo-

kalne volitve tam, kjer bomo našli skupen volilni program," je povedal Janša.

Sicer pa v SDS ocenjujejo, da celotno vodstvo ljudske stranke ne zbuja upanja v zasuke, ki bi bili drugačni od tistih, ki so stranko pripeljali v krizo in do slabega izida na volitvah. "Razen Francija Buta so vsi ostali kreatorji tiste politike. Veliko presenečenje bi bilo, če bi sedaj zagovarjali nekaj drugega," je še povedal Janša.

Na kongresu stranke, za katerega je sinoči svet izdelal podroben rokovnik, bodo na novo izvolili vse organe stranke, sprejeli nov status, program, ki ga v osnovi ne bodo spremajali, pa z nekaj resolucijami umestili v čas in razmere, ki so nastale po zadnjih volitvah. Kongres bo uporabil vsa pooblastila, ki jih ima.

Osnutki dokumentov za kongres bodo pripravljeni do konca meseca, aprila bo več kot 20 tisoč članov o njih razpravljalo na lokalnih konferencah in dodajalo svoje predloge ter izvolilo delegate. Gradivo bodo prejeli vsi člani in tako imeli priloznost, da sooblikujejo stranko, v kateri imajo člani in funkcionarji tudi dolžnosti, ne le pravice. "Doslej se je ta meja nekako izgubljala, obenem pa ugotavljamo, da je bilo v statutu zapisanega veliko takega, kar v praksi ni zazivel," je povedal Janša.

Na posebno vprašanje, ali je na kongresu SDS pričakovati pomembne programske zasuke ali spremembe v vodstvu stranke, je Janša odgovoril, da se bodo vsi organi izvolili na novo in bodo tudi drugače sestavljeni, kot so sedaj, resolucije pa naj bi program dopolnile glede na nove politične razmere. Kaj naj bi to pomenilo vsebinsko, Janša ob začetku razprave med članstvom ni mogel napovedati. Gotovo pa bodo spremembe večje kot na kongresu SLS SKD, kjer so sprejeli resolucijo, ki je v bistvu "prepis resolucije evropske ljudske stranke, ki je bila sprejeta na zadnjem kongresu stranke v Berlinu".

Brane Piano

Prijatel's Pharmacy
St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO - AID FOR THE
AGED PRESCRIPTIONS

Pastirsko pismo slovenskih škofov za post 2001

(nadaljevanje s str. 10)

Táko, socialno državo, ki skuša blažiti socialne razlike, najbolj ogroža neusmiljeno pehanje za dobičkom, ki je pri nas bolj brezobzirno in grobo kakor v razvitejših državah z daljšo demokratično izkušnjo. Žrtev brezobzirnega pehanja za dobičkom so najprej brezposelnici (...). Žrtev so ženske, ki za enako delo ne dobijo enakega plačila kakor moški. (...) Prav tako je krivična prevelika razlika v plačah med zaposlenimi v vodstvu podjetja in drugimi delavci. Razlike so upravičene, saj so tudi odgovornosti in zasluge različne. Vendar imajo svoje meje, predvsem tedaj, ko so najnižji dohodki očitno pod mejo dostojne plače.

Omeniti moramo tudi krivice, ki se dogajajo staršem šolarjem in dijakom, predvsem tistim, ki stanujejo daleč od mestnih središč, kamor se morajo otroci voziti v šolo. Poseben primer predstavlja študentje, ki niso sprejeti v redne programe, lahko pa študirajo kot izredni študentje, s tem pa morajo plačevati visoko šolnino in jih to spravlja v očitno neenak položaj in so veliko breme za starše. V obeh primerih gre za neenakost in dodatno obremenitev v družini, kjer je več otrok, zato mora država to neenakost ublažiti. To zahteva pravičnost, zahtevajo pa tudi interesi države, saj ji ne sme biti vseeno, če število rojstev pada ali če se nekatera območja naše domovine hitro praznijo. Cerkev si prizadeva, da koncilsko priznanje zakoncem, ki sprejmejo večje število otrok, in klic slovenske sinode Izberi življenje ne bi ostala brez odziva v naši družbi.

(...) Tudi mi kot občestvo verujočih moramo delati za pravičnost in solidarnost v naših okoljih. Po svojih pristojnostih pa moramo tudi od oblasti vedno znova zahtevati, da skrbi za socialno pravičnost in krivice odpravljajo.

Povzeto iz Našega glasu, Trst/Gorica, 1. marca 2001.
Krajšanja v pastirskem pismu je naredil ta list

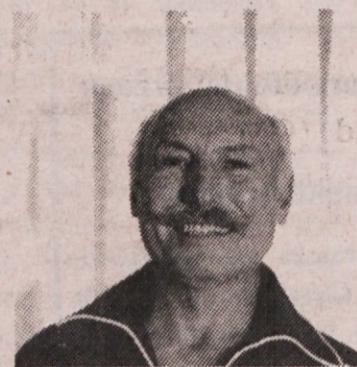
Bivši poslanec Vitodrag Pukl iz SDS umrl

Ljubljana – V Kliničnem centru je včeraj umrl Vitodrag Pukl, poslanec socialdemokratske stranke in podpredsednik republike skupščine v obdobju 1990-1992 in poslanec iste stranke v mandatnem obdobju 1992-1996.

Vitodrag Pukl se je rodil leta 1930 v Celju, diplomiral je na pravni fakulteti I.

V BLAG SPOMIN

Ob tretji obletnici smrti mojega dragega moža



Stanley W. Sommers

ki je umrl 15. marca 1998.

Odšel si tiho in mirno, meni pa tolažbe ni, ker mislim na Tebe vse dni.

Zalujoča žena Jožefa in vsi ostali, kateri Te so imeli radi.

1953, do leta 1990 je delal kot odvetnik v Celju. Na prvih demokratičnih volitvah je kandidiral na listi socialdemokratov in bil izvoljen za poslanca družbenopolitičnega zbora, skupščina pa ga je izvolila tudi za enega od treh podpredsednikov.

Kandidiral je tudi na prvih volitvah v državni zbor leta 1992. V svojem družbenem poslanskem mandatu je imel več funkcij, med drugim je bil predsednik odbora za notranjo politiko in pravosodje in predsednik preiskovalne komisije, ki je ugotavljala politično odgovornost nosilcev javnih funkcij za aretacije, obsodbe ter izvršitev obsodb proti Janezu Janši, Ivanu Borštnerju, Davidu Tasiču in Franciju Zavrlu.

Ob smrti Vitodraga Pukla je predsednik DZ Borut Pahor soprogi in hčeri pokojnika izrekel iskreno sožalje v imenu poslancev in v svojem imenu. J.T.

Delo fax, 13. marca 2001

Z Ameriško Domovino ste vedno na tekočem!



Prof. dr. Andrej Moritsch (1936-2001)

Ljubljana – V drugi polovici sedemdesetih let je Andrej Moritsch na domačijo v Pošču v Ziljski dolini prvič povabil slovenske in avstrijske zgodovinarje tedanje mlajše generacije. Srečanje je kljub številnim razlikam v pogledih prerašto v dolgoletno prijateljstvo in sodelovanje raziskovalcev z obeh strani meje.

V soboto, 3. marca letos smo se v Ziljski dolini znova zbrali skoraj vsi udeleženci sestanka izpred četr stoletja, tokrat, da bi se skupaj s številnimi drugimi žalujčimi zadnjic poslovili od Andreja in se mu tiho še enkrat zahvalili, da nas je tesno in ustvarjalno pozval med seboj.

Andrej Moritsch je bil doma na tromeji, na stičišču slovanskega, germanskega in romanskega sveta, kar je trajno zaznamovalo njegovo intelektualno rado-vrednost in znanstveno delo.

Rojen 28. novembra 1936 v kmečki družini iz Draganc pri Št. Pavlu na Zilji, je po osnovnem šolanju in učiteljišču poučeval v raznih krajih slovenske Koroške, nato pa v začetku šestdesetih let nadaljeval študij na dunajski univerzi, kjer se je posvetil zgodovini, geografiji in slavistiki.

Svojo znanstveno pot je začel s proučevanjem socijalne in zgodovinske geografije in je z disertacijo o Trstu in njegovem zaledju leta 1967 doktoriral. V času priprav za disertacijo je več mesecev bival v Ljubljani in si že ob tem prav daljšem bivanju v slovenski prestolnici pridobil prijatelje, s katerimi je ostal povezan vse življenje.

Po disertaciji se je, zapolen pri profesorju Leitschu na Inštitutu za južno in jugovzhodno Evropo dunajske



univerze, usmeril k raziskovanju ruske in slovenske (koroške) zgodovine. Po daljših bivanjih v Moskvi je leta 1981 dokončal obsežno habilitacijsko delo, ki je pod naslovom Kmetijstvo in kmetijska politika v Rusiji pred revolucijo leta 1986 izšlo na Dunaju. Knjiga mu je pridobila mednarodni sloves strokovnjaka za rusko gospodarsko zgodovino in podpredsedniško mesto v mednarodni komisiji za raziskovanje ruskih revolucij.

Ukvarjanje z družbeno in gospodarsko zgodovino je plodno zaznamovalo tudi Moritschevo raziskovanje slovenske in koroške preteklosti. Poleg člankov z družbeno in gospodarsko tematiko je objavil razprave, ki so opozarjale na socialno in gospodarsko ozadje naravnega opredeljevanja na Koroškem, posebej ob plebiscitu leta 1920 in v času po letu 1945.

Moritsch je imel (v vsebinskem in uredniškem pogledu) pomembne zasluge tudi pri izidu knjige *The Slovene Minority of Carinthia* ameriškega zgodovinarja Thomasa M. Barkerja, hkrati pa je bil soavtor in urednik šolskega priročnika *Zgodovina koroških Slovencev od leta 1918 do danes*, ki je izšel pri Mohorjevi družbi v Celovcu.

Andrej Moritsch je bil "rojen" učitelj, ki se je z vso vnemo predaval delu s

študenti ter prirejanju strokovnih srečanj in seminarjev. Oktobra leta 1993 je postal redni profesor na novo ustanovljenem Inštitutu za zgodovino vzhodne in jugovzhodne Evrope na celovški univerzi. Pri tem se je kot avstrijski znanstvenik slovenskega rodu že v času bivanja na Dunaju posebej posvetil vzpostavljanju mostov in vezi med avstrijskimi, slovenskimi in (drugi) slovanskimi kolegi. Misel na ustanovitev avstrijskih znanstvenih izpostav, kot je avstrijski inštitut v Ljubljani, se je oblikovala v dunajskem Moritschevem stanovanju.

Že na Dunaju je začel z avstrijskimi, slovenskimi in italijanskimi sodelavci pripravljati zgodovinski priročnik za prostor med "Alpami in Jadranom", ki naj bi izšel prav letošnjo spomlad.

Po prevzemu profesure v Celovcu je v okviru katoliškega doma v Tinjah organiziral vsakoletne tečaje zgodovinskih predavanj, ki jih je nato v založbi Mohorjeve družbe izdajal v zbirki z naslovom *Zgodovina brez meja*; do danes je izšlo sedem zvezkov.

Bil je vodja avstrijskega dela avstrijsko-slovenske zgodovinske komisije pri avstrijski akademiji znanosti, od srede devetdesetih let pa je uspešno organiziral tudi "poletno zgodovinsko solo" v Bovcu, ki so se je udeleževali avstrijski, slovenski in italijanski učitelji in studentje.

Prof. dr. Moritsch se je kritično razhajal z raziskovalci ozkih nacionalnih pogledov, spodbujal pa je k modernemu socialnemu in gospodarskemu raziskovanju preteklih tokov in dogodkov. Leta 1999 je dobil visoko priznanje ambasadorja Republike Slovenije v znanosti. Peter Vodopivec

Rubrika "Znanost"
Delo, 7. marca 2001

Op. ur. AD: Dr. Andrej Moritsch je bil aktiven tudi pri Družbi za slovenske študije. Novembra letos naj bi bil predavatelj na panelu te družbe na vsakoletni konvenciji Ameriške družbe za pospeševanje slavističnih študij oz. AAASS. Letos bo ta konvencija v Crystal Cityju, Virginija, tik ob Washingtonu, D.C. Omenjeni panel bo vodil podpisani.

Iz prve številke mesečnika *Ogledalo*, glasilo NSi

Odstiranje pregrinjala z lepih besed oblasti

Trst/Gorica – Nova Slovenija, krščanska in ljudska stranka (NSi), ki je del koalicije Slovenije in je njen predsednik dr. Andrej Bajuk, je 20. februarja izdala prvo številko svojega glasila, z naslovom *Ogledalo*. Gre za politično-informativni mesečnik, "ki bo povezoval kritične bralce in prispeval k oblikovanju skupnih stališč o političnih in tudi čisto življenjskih vprašanjih", kot je zapisano v uvodniku, ki ga je napisal Marko Štrovs, svetovalec poslanske skupine omenjene stranke v parlamentu.

V uvodniku je nadalje poudarjeno, "da bo stranka držala ogledalo vladajoči koaliciji, ki postaja vse bolj brezobzirna in objestna ter si privošči stvari, ki si jih ni upal niti prejšnji režim. To lahko počne zaradi časopisa in medijev nasploh, ki nekritično hvalijo vladne ukrepe, pri opoziciji pa iščejo izključno napake in jih najdejo tudi tam, kjer jih sploh ni.

Zato ni nobenega odmeta na ravnanje sedanje Drnovškove vlade, ki se po volitvah na račun delavcev in upokojencev rešuje iz proračunskih vrzeli. V Sloveniji nekaj deset tisoč, mogoče nekaj sto tisoč ljudi, pogreša časopis, ki bi gledal pod prste kontinuiteti in odstiral pregrinjala z lepih besed, s katerimi oblast prekriva svoja dejanja. Izkušnja pa so pokazale, da bralci niso zadovoljni prav z vsakim izdelkom. Hočejo dobro izdelan in verodostojen časopis.

V preobilju informacij, s katerimi smo zasuti vsak dan, mora časopis, kot je naš, pokazati bistvo."

Svetovalec poslanske skupine NSi, je v uvodniku prve številke mesečnika *Ogledalo* tudi sporočil, da bo slednji imel "stalne rubrike o politiki, o družbenih temah in zanimivostih, o gospodarstvu, financah in socialni varnosti ljudi. V vsaki številki bomo pozorno obedelali temo, ki je najbolj označila dogajanja v preteklem mesecu. Mi ne molčimo, temveč objavljamo in bomo objavljali podatke na primer o tem, zakaj upokojenci januarja 2001 niso dobili povečanja pokojnin za 13,21%, kot bi jim šlo po prejšnjem zakonu, tudi februarja pa bodo pokojnine povečane samo za 4%.

O tej spremembji, ki bo vsakega slovenskega upokojenca letos stala približno en mesečni obrok pokojnine, kakršno bi dobil po zakonu iz časa Bajukove vlade, javni mediji molčijo kot po ukazu. Mi ne molčimo, temveč objavljamo podatke, iz katerih lahko vsak upokojenec oziroma zavarovane spozna, kaj smo mu storili".

Prva številka politično-informativnega mesečnika *Ogledalo* je hitro pošla. NSi bo svoje glasilo pošiljala samo tistim, ki ga bodo naročili. Letna naročnina s popustom znaša tri tisoč tolarjev.

Op. ur. AD: Več podatkov o mesečniku nimamo.

Novi Glas, 1. marca 2001

Slovenski verniki zaskrbljeni zaradi odhoda škofa Kapellarija

Celovec – Odločitev papeža Janeza Pavla II., da imenuje sedanjega krškega škofa Egona Kapellarija (65) za novega škofa škofije Sekovo-Gradec na avstrijskem Štajerskem, je močno prizadela cerkvene kroge na Koroškem, še posebno njen slovenski del.

Presenetljiva novica o njegovem odhodu na Štajersko, kjer bo nasledil škofa Johanna Weberja (74), je med koroškimi slovenskimi verniki povzročila celo zaskrbljenost za prihodnost slovenščine v liturgiji in v cerkvenem življenju na sploh, saj si je Kapellari pridobil posebne zasluge

predvsem tudi zaradi upoštevanja slovenskih vernikov v dvojezični škofiji Celovec-Krka. (dalje na str. 14)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
Cleveland, Ohio
Tel. 216-641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči.

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Misijonska Znamkarska Akcija (MZA)

Catholic Mission Aid (CMA)

je javna, nepridobitna, dobrodelna misijonska organizacija. Ustanovil jo je Fr. Charles A. Wolbang, CM.

Registrirana je v mestu Columbus, Ohio, ZDA.

Za pomoč slovenskim misijonarjem zbira finančno pomoč za njih delo med ubogimi v misijonskih deželah ter za vzdrževanje bogoslovcev za domači misijon.

Hvaležni bomo za vsak dar, ki ga boste darovali v ta namen.

Spomnite se misijonarjev in ubogih v svojih oporokah. Za vse prejete darove izdamo potrdilo za "Income tax".

Uradni naslov:

MZA – CMA

17826 Brian Ave., Cleveland, OH 44119

Glavni odbor MZA-CMA, Cleveland

Z AMERIŠKO DOMOVINO
SJE VEDNO NA TEKOČEM

Slovenski general Rudolf Maister

Na začetku 20. stoletja, ko so se na raznih koncih sveta, zlasti v Indiji, v nemali spopadi, je pesnik Oton Župančič napisal pesem *Zemljevid*, v kateri se je spraševal, kaj bo s štirimi slovenskimi mejniki – s Trstom, Gorico, Celovcem in Mariborom.

Odgovor se mu je ponudil čez dobro desetletje, ko je po prvi svetovni vojni razpadla avstro-ogrsko monarhijo in so se iz njenih ruševin rodile nove države, med njimi tudi Država Slovenec, Hrvatov in Srbov.

Mirovna konferenca v Versaillesu in še dopolnilne mirovine pogodbe so Slovencem potegnile meje, ki niso tekle po mejah narodnega ozemlja, ampak so ga prezale počez. Od Župančičevih štirih mejnikov je ostal pri Slovencih znotraj nove države samo Maribor in njegovo širše zaledje Štajerske.

Toda tudi za takšen razplet dogodkov se je bilo treba pripraviti, se organizirati in zbrati toliko moči, da se je dalo postaviti nasprotnikom po robu politično in vojaško.

Zlasti na vojaškem področju je v letih 1918-1919 na tistem koncu Slovenije izredno pomembno vlogo odigral general Rudolf Maister, ena vrhunskih slovenskih vojaških osebnosti. Ko se je položaj v Mariboru in na Štajerskem razčistil, je postal poveljnik jugoslovanskih čet na Koroškem in predsednik Narodnega sveta, dokler oktobrski plebiscit 1920 ni dodelil Koroške Avstriji.

Življenska pot Rudolfa Maistra je bila zavita, a tudi bogata. Rodil se je 29. marca 1874 v Kamniku kot tretji izmed sinov nadzornika v finančni službi Franca Maistra. Ta je izviral iz starodavnega rodu lončarjev in pečarjev na



General Rudolf Maister leta 1927

Ptuju. Mati Franciška je bila doma iz Trebnjega na Dolenjskem. Ugledna družina učiteljev, orglavcev in gostilničarjev je bila trdno slovenska in ustvarjalna na več področjih.

Mladi Rudolf je s starši iz Kamnika prešel v Mengš, od onod pa v Kranj. Tam mu je umrl oče in tako je trinajstleten osirotel. Zanj je skrbela mati s skromno pokojnino.

Nižjo gimnazijo je končal v Kranju, nato pa sta se z materjo preselila v Ljubljano. Tam je opravil peti in šesti razred gimnazije.

Že v Kranju se je ukvarjal z literaturo, v Ljubljani pa se je povezel s sošolci v literarno družino, v kateri so bili tudi Ivan Cankar, Oton Župančič, Dragotin Kette in Josip Murn Aleksandrov, se pravi ustvarjalci, ki so se visoko povzpeli v slovenski umetnosti.

Po šestem razredu gimnazije se je Rudolph Maister odločil, da bo šel v kadetnico, častniško šolo deželne brambe ali domobranstva, notranje vojske ob redni armadi. Za vojaški poklic se je bržas odločil, ker mu je zagotovil življenski položaj, res pa je tudi, da mu je bil vojaški stan všeč.

Kadetnico je uspešno končal na Dunaju in bil

1895 imenovan za poročnika. Služboval je v enotah v Celovcu in v Ljubljani. Dodatno se je uril v raznih vojaških veščinah – že takrat se je seznanil s smučanjem, na vojaških urjenjih pa je spoznal slovenske in sosednje dežele, kar mu je kasneje bilo v velik prid.

Kot mlad častnik se je vneto vključeval v slovensko družabno in kulturno dogajanje v Ljubljani. Kot pesnik se je izkazal s samostojno zbirko pesmi Poezije, sicer pa je vseskozi sodeloval v slovenskih slovstvenih revijah. Ljubiteljsko je slikal in celo razstavljal. Že iz dijaških časov je bil zelo navezan na knjige, zato jih je načrtno zbiral in si tja do smrti sestavljal bogato knjižnico.

Po krvavih demonstracijah v Ljubljani leta 1908 je vojaška oblast premestila slovensko izpostavljene častnike, in tako je moral Rudolf Maister z družino v Galicijo, v Przemysl. Tam je vodil šolo za podčastnike, se na vajah prehladol in hudo zbolel na pljučih. Zdravil se je v Dalmaciji in celo v Egiptu.

Vojska ga je zaradi rahlega zdravja premestila iz domobranstva v črno, pomozno vojsko. 1913. leta je postal poveljnik njene izpostave v Celju, 1914. leta pa je postal sprva referent pri okrožnem poveljstvu črne vojske v Mariboru, nato pa 1917 njegov poveljnik. Takrat je že imel čin majorja.

Tiste čase se je v Avstro-Ogrski začelo močno gibanje za osamosvojitev slovenskih narodov. Zastopniki južnoslovanskih narodov iz Avstrije v dunajskem parlamentu so 30. maja 1917 z majniško deklaracijo razglasili, da se hočejo ti narodi združiti v posebno državno skupnost pod žezлом Habsburžanov.

V drugi polovici leta, zlasti pa v začetku 1918. leta so se pomembni in odločilni dogodki kar vrstili. V Rusiji je izbruhnila revolucija, ameriški predsednik Woodrow Wilson je razglasil svoje točke, ki naj bi zagotovile slovenskim narodom v Avstriji sprva avtonomijo, nato pa samostojnost, ljudje so bili siti vojne in so si žeeli miru. Slovenske množice je zajelo deklaracijsko gibanje, narodna zavest se je krepila.

Maribor je bil v tistih letih nemško mesto. Med prebivalstvom jih je bilo

samo šestina, ki so se izrekali za Slovence. Toda Maribor je bil hkrati tudi gospodarsko, politično in kulturno središče širokega mariborskega zaledja, ki je bilo slovensko.

Politično vodstvo štajerskih Slovencev se je pravljalo na čase, ko se bo treba potegniti za slovenski Maribor. Ko je bil v Ljubljani ustanovljen Narodni svet, so ga konec septembra 1918 ustanovili tudi v Mariboru – Narodni svet za Štajersko. Major Rudolf Maister je bil z njim povezan in mu pomagal v zadevah vojaškega značaja.

Konec oktobra 1918 se je bližal konec centralnih sil. Italijanska armada je začela silovito ofenzivo in potiskala avstrijske čete proti severu. 4. novembra 1918 je bilo podpisano premirje. Toda čete so se zachele s frontnimi črt umikati že prej. Stotisoči vojaki so se žeeli čimprej vrniti na svoje domove. Velika večina z italijanske fronte se je vračala čez slovensko ozemlje, brez discipline, brez vodstva, sestradana.

29. oktobra 1918 so v Ljubljani razglasili Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov, dva dni kasneje pa je Slovenija dobila svojo Narodno vlado. Toda tudi okrnjena Avstrija, brez jugoslovanskih dežel, Češke in Galicije, si je postavila začasni parlament in vlado. Zase je terjala Maribor in Spodnjo Štajersko.

1. novembra 1918 so se v Mariboru zbrali visoki častniki v mestu nastanjeneh enot in se hoteli dogovoriti, kako bi mesto zagotovili Avstriji. Na sestanku pa je major Rudolf Maister odločno, tudi v nevarnosti, da ga kot upornika pokončajo, izjavil, da v imenu

Narodne vlade jemlje Maribor in Spodnjo Štajersko pod njeno okrilje in da prevzema nad njima vojaško oblast. Odločni Maištrov nastop je razorožil visoki častniški zbor, da se mu je vdal.

Maister je nato hitro ukrepal. Narodni svet za Štajersko mu je pri priči podelil čin generala, da si je z njim zagotovil avtorite to pri nasprotnih častnikih z nižjimi čini.

V docela zmedenem položaju: rušila se je stara avstrijska oblast, nastajali sta novi – jugoslovanska in avstrijska, avstrijska armada je razpadala, s front so se vračale vojaške množice, tudi čez Maribor, ki so žeeli čimprej domov, je general Maister s slovenskimi častniki, ki so bili pri različnih vojaških enotah, postavljal na noge svojo slovensko vojsko.

S svojimi borci je dosegel, da so mariborske enote zapustili pripadniki nemške narodnosti. Med svoje borce je sprejemal vojake z drugih koncev Slovenije, zlasti Primorce, ki bi se morali vrniti domov pod italijansko zasedbo, in nekdanje avstrijske ujetnike Srbe, ker so bili vojaki zmagovite antantne vojske, razglasil pa je tudi mobilizacijo na Spodnjem Štajerskem, s čimer se je zameril Narodni vlad v Ljubljani.

Toda kljub zameram je vendarle v dobrih štirinajstih dneh zbral vojsko štirisoč slovenskih mož. Poleg pehotne je imel tudi topniške in konjeniške oddelke, da, celo svoje letalstvo. S svojimi vojaki je segel že čez Dravograd proti Velikovcu, menil pa je, da bi lahko še dlje na Koroško. A v Ljubljani mu tega niso dovolili.

V Mariboru so si Nemci za svoj denar ustanovili posebno vojsko – zeleno gardo, ki naj bi obvarovala mesto in okolico pred slovensko oblastjo. General Maister je v noči 23. novembra 1918 zeleno gardo razorožil, gardiste odpolal doov in obranil slovensko oblast.

Mariborski nemški meščani, ki so se v mestnem svetu, na sodiščih in v uradih izjavili za republiko Nemško Avstrijo, so si tedaj dobili za zaveznike socialnodemokratsko delavstvo v Mariboru. S stawkami, zlasti na železnic in pošti, ki bi ohromile promet, preiskrbo in zvezze, so skušali

dalje na str. 15

Progressive Slovene Women of America
proudly offers the Fourth Edition of
**Treasured Slovenian and
International Recipes**

Name

Address

City/State/Zip

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)
(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail
to

15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110

Škof Kapellari

(nadaljevanje s str. 13)

Vodja slovenskega dušopastirskega urada v Celovcu Jože Marketz je dejal, da je posledice papeževe odločitve težko predvideti. Poudaril je, da ne bo lahko najti škofa, kakršen je bil Kapellari, ki je dosledno upošteval slovenščino v liturgiji in celo sam maševel v slovenščini. Ker je novico o premestitvi Kapellarija iz Celovca v Gradec očitno prezgodaj prišla v javnost – uradno sporočilo je napovedano za danes – škof Kapellari včeraj tudi ni dajal izjav. I. L.

Delo fax, 14. marca 2001

Slovenski general Rudolf Maister

(nadaljevanje s str. 14)

spodkopavati slovensko oblast. Narodni svet je ob vojaški zaslombi general Maistra vse te namere izničil. Narodna vlada v Ljubljani je začela v Mariboru zamenjavati Avstriji zvesto uradništvo s slovenskim; poslovenila je sodstvo, mestni svet in urade, začela je tudi uvajati slovensko šolstvo v mestu. Vse te akcije je gen. Maister varoval s svojo vojaško močjo.

Konec novembra 1918 je general Maister zasedel Špilje nad Šentiljem, nato pa poglavito narodnostno mejo proti Avstriji. S posebnim dogovorom med slovensko in štajersko vlado je bila določena demarkacijska meja med njunima območjema, ki je veljal do sklenitve mirovne pogodbe med Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ter Republiko Avstrijo 10. septembra 1919. S tem je bil zagotovljen mir na tistem delu slovenskega narodnega ozemlja.

Konec aprila in v začetku maja 1919 je slovenska vlada spričo govoric z mirovne konference v Parizu, da bo za Koroško odrejen plebiscit, na svojo pest sprožila ofenzivo, s katero je menila zasesti Koroško in postaviti mirovno konferenco pred izvršeno dejstvo.

Toda slabo zamišljena ofenziva se je končala katastrofalno. Koroške nemške enote so slovenske čete docela zavrnile in celo udarile proti Slovenj Gradcu in Muti. Takrat je general Maister dobil nalogu, da je postavil obrambno črto pri Slovenj Gradcu.

Ker se koroški Nemci niso hoteli vrniti na izhodišče položaje, se je 28. maja 1919 začela jugoslovanska ofenziva pod poveljstvom generala Krste Smiljanica. Napadalo je pet odredov; desnega, Labotskega, je od Dravograda čez Labot na Št. Pavel vodil general Maister. 6. junija 1919 so jugoslovanske čete dosegle Celovec in Gospo Sveti in tisti dan je bilo podpisano premirje z določitvijo zasedbenih con na Koroškem.

General Maister je bil imenovan za poveljnika jugoslovanskih čet v coni A, ki je bila pod jugoslovansko oblastjo. Povabil je ugledne koroške Slovence, da so se združili v Naro-

dni svet za Koroško. Generala Maistra je izvolil za svojega predsednika. Uvajal je slovensko upravo, spodbujal razcvet kulturnega delovanja. Ustanavljala so se kulturna društva, izhajati so začeli časniki in glasila.

General Maister je pomagal usmerjati gospodarsko dejavnost koroških Slovencev. Zlasti pa se je zavzemal za propagandne manifestacije, s katerimi naj bi koroške Slovence pridobili, da bi na plebiscitu glasovali za priključitev k Jugoslaviji.

Toda svet četverice v Parizu in celovška mednarodna plebiscitna komisija sta najprej določila, da jugoslovanske vojaške sile nadomestijo policijske. Njihov poveljnik general Maister je bil odpoklican 18. septembra 1919, tako da mu ni bilo več mogoče vplivati na dogajanja ob plebiscitu.

General Maister se je vrnil v Maribor in bil v njem leto dni poveljnik mesta. 17. novembra 1921 ga je ministrstvo za vojsko in mornarico postavilo za predsednika jugoslovanskega dela komisije za razmejitve med Italijo in Jugoslavijo. Dolžnost je opravljal dve leti, nato pa je bil zaradi slabega zdravja upokojen.

Pokoj je preživeljal v Mariboru. Spet se je posvetil liriki in izdal 1929 lepo zbirko *Kitica mojih*. Urejal je svojo bogato knjižnico in se na moč zanimal za umetnostno življenje v Mariboru, še zlasti za literaturo in slikarstvo. Na svojem domu je rad zbiral umetnike in kulturnike. Zbiral je dokumentarno gradivo o bojih za severno mejo, pisal svoje spomine in se potegoval za pravice svojih nekdanjih borcev.

Poleti pa se je zatekal na Unec pri Rakeku, kjer je bival v nekdanjem podeželskem dvorcu svoje ujne. Tam ga je 26. julija 1934, komaj šestdesetletnika, vzeła smrt. Čez Ljubljano so ga prepeljali v Maribor in se tam od njega poslovili z veličastnim pogrebom.

General Maister je izjemna slovenska osebnost. V sebi združuje vojaka, umetnika, zaljubljenca v vse lepo. V odločilnih, usodnih trenutkih za slovenski narod je ravnal iz pesniškega zanosa, ki je iz njega izgnal strah. Kot častnik je znal biti odločen, včasih



Stotnik Rudolf Maister z družino v Przemyšlu okrog leta 1910. Ob njem žena Marija. Pred njim sedi na sredini stotnikova mati Frančiška (Franja) Maister. Pred očetom stoji sin Hrvoj, pred materjo sin Borut.

prav oster, po drugi strani pa je bil do svojih vojakov prav očetovski. Zato so mu do smrti ohranjali vdanost in spoštovanje. Z njimi nam je zagotovil velik del domovine, ki jo je nadvse ljubil in ki bi bila brez njegovega vojaškega posega danes v drugi državi.

Bruno Hartman
Rodna gruda, Ljubljana
Januar 2001

Novo nakupovalno središče v Ljubljani

Ljubljana – Industrijska cna Rudnik se počasi polni. Manj kot leto dni po odprtju megamarketa E. Leclerc je te dni odprlo vrata še eno veliko nakupovalno središče, zgrajeno s tujim kapitalom, tokrat pohištveno.

Večji domači projekt, gradnjo nove veletržnice, pripravljata ga Mestna občina Ljubljana in Viator & Vektor, oživlja tudi Merkurjevo zemljišče. Zanimanje investorjev potruje, da se tisti, ki so območju na jugovzhodnem delu Ljubljane napovedovali uspešen gospodarski razvoj, niso zmotili.

Rutar, podjetje z avstrijske Koroške, na 18 tisoč kvadratnih metrov prodajne površine slovenskemu trgu sedaj ponuja več kot 30 tisoč izdelkov za dom, od pohištva, talnih oblog, tek-

stila, svetil in drobnih predmetov v butičnem oddelku, je povedal direktor prodaje Boštjan Bradeško.

V prodajnem programu sodelujejo proizvajalci z vsega sveta, tudi iz Slovenije, namenjen pa je kupcem vseh cenovnih razredov.

Posebna novost na slovenskem trgu je diskontna prodaja pohištva – cenovno ugodne kose pohištva bo mogoče izbrati in odpeljati takoj, podobno kot pri IKEI. Kupcem bodo za odvoz večjih kosov na voljo tudi manjši tovornjaki. Če bo vrednost nakupa večja, bo prevoz pohištva zastonj.

Vseh 150 zaposlenih je Slovencev, tudi vodstveni kader, vendar imajo vsi za seboj šolanje po posebnem programu v Avstriji.

Nevenka Žolnir
Delo fax, 13. marca 2001

KOLEDAR

MAREC

18. – Slov. šola pri fari Sv. Vida postreže s kosirom s serviranjem od 11. dop. do 1. pop. v farnem avditoriju.

18. – Federacija slovenskih narodnih domov priredi banket v SND na St. Clair Ave.

APRIL

8. – Društvi KSKJ št. 25 in 162, Oltarno društvo in DNIJ pri Sv. Vidu prirede kosiilo v dvorani sv. Vi-

da v korist novogradnji St. Vitus Village. Serviranje od 11. do 1.30 pop.

21. – Primorski klub priredi "Primorski večer" z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

22. – Društvi št. 226 in 172 KSKJ prijeta dobrodelno kosiilo za starostni dom fare sv. Vida. Serviranje od 11. do 1.30 pop. v šolski dvorani na Glass Ave.

MAJ

12. – Pevski zbor Koratan priredi koncert v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 7. uri zv. Po koncertu ples, igra ansambel Staneta Mejača.

20. – Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti praznuje Materinski dan s programom po sv. maši ob 10. dop.

27. – Društvo SPB sponzorira spominsko sv. mašo ob 12. uri opoldne pri Lurški Materi božji na Chardon Rd.

JUNIJ

10. – Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi. Sv. maša ob 12.30 pop., sledi kosiilo in nato piknik.

16. in 17. – Tabor DS-PB priredi spominsko proslavo na Slovenski pristavi ob 56. obletnici spomina na padle domobrance.



Misijonska srečanja in pomenki

1370. Postni čas hitro nadaljuje svojo pot.

Postna postava govori našemu srcu: "Post je čas milosti, čas duhovne poglobitve, spokornosti in poseben čas dobrej del. Temu, kar se bomo odpovedali, bomo darovali potrebnim, onim, ki čakajo pred misijonsko hišo na skodelico riža. Onemoglost, bolečine, osamljenost bomo darovali h Kristusovemu trpljenju za odpuščanje mnogih krivic, ki se v svetu dogajajo."

Od srca do srca iz misijonskega sveta. Misijonar Janez Mujdrica iz Zambije piše: "Hvala za pismo in 600 ameriških, ki ste jih poslali zame in mojih pet kolegov. Lepo je, da se tako dejavno zanimate za slovenske misijonarje v Zambiji. To nam je res v spodbudo in čast. Bog tisočkrat poplačaj."

Sto dolarjev, namenjenih meni, do za študentko Emily Mwale, ki začenja prvi letnik učiteljišča. Umrl ji je oče, ki je zapustil ženo z devetimi otroki, od katerih nobeden ni zaposlen. Internat in šolnina pride okrog 300 dolarjev na leto. Ali bi se še kakšen dobrotnik odzval, pomagati tej siroti? Vam in vsem vašim sodelavcem pri MZA in vsem dobrotnikom prisrčen pozdrav iz afriških daljav!"

Robert Kerketa, SDB, škof v Tezpur, Assam, Indija, ki ga je vzdrževala kot prvega bogoslovca pok. Angela Želenik v Clevelandu, ko smo začeli z vzdrževanjem bogoslovcov, piše: "Izkrena hvala za dar \$200, ki sta ga poslali v decembru za sv. maše. Sv. maše bomo opravili takoj, ko bo mogoče."

Vaše pismo je prišlo, ko je bil v Indiji poštni štrajk. Ali je prispelo še pravočasno. Zahvaljujem se vsem sodelavcem MZA, da ste mislili na nas in poslali mašne intencije. Imamo velike težave dobiti darove za maše. Vsaki mesec mora škofija preskrbeti mašne intencije za duhovnike. Pisati moram mnogim prijateljem, da dobim jih nekaj. Zato je bil ta dar zelo dobrodošel. Pri mašah se bom posebno spomnil vas in vaših sodelavcev. Zelo bi vam bil hvaležen, če bi mi pisali o dobrotnikih, ki so mi pomagali v letih, ko sem bil v bogoslovju. Priloženo je podpisano potrdilo o prejemu daru. Vas hvaležni škof Robert Kerketa, SDB." (Pismo prevedeno iz angleščine.)

P. Milan Kadunc in p. Pepi Lebreht delujeta v Togu, Afrika, in pišeta: "Dragi in spoštovani in vsi ostali vaši bližnji ali iz MZA: Gospod naj vam da svoj mir!"

Upam, da vas bo teh nekaj besed našlo v živi veri in notranjem miru. Iskreno in toplo se vam zahvaljujem za pismi, ki sva ju prejela danes dop., 6. jan. 2001. Zelo sva jih bila vesela. Srčna hvala za oba čeka. Hvala za pozorne in tople besede v "pismu za vse misijonarje", in v osebni noti od vas. V tujini je vsaka slovenska beseda in njeni prijateljstvo blažilo za slovensko dušo. Hvala za radostnost. Precejšnji dar nama bo zelo prav prišel pri uresničitvi njenih načrtov. O njih boste izvedeli več v nadaljevanju pisma. Hvala torej še enkrat za vse.

Prosim lepo, ali se boste dobrotnikom v Milwaukeeju posebno zahvalili vi, ali pa boste poslali naslov, na katerega naj se dobrotnikom zahvalim sam. Omenjene maše pa bova opravila po namenih. Hvala torej še enkrat za vse.

Še nekaj novic iz našega misijona! V Nadobi gradnja samostana sester sv. Avguština lepo napreduje, tako, da upamo, da se bosta prvi sestri kmalu naselili.

Konec oktobra 2000 smo začeli s šolskim in veroučnim letom. Pri verouku je bil zaenkrat dober odziv, kar nju napoljuje z nekoliko upanja. Težava je vedno v vztrajanju in v spreminjanju mišljenja ter pridobivanju krščanskega načina molitve in življenja. Gospod izbira in tiste, ki jih izbere, preskrbi z vsemi potrebnimi milostmi, da lahko postanejo nova stvar v Kristusu.

Po posameznih osnovnih šolah v Nadobi in nekaterih drugih vseh vstopamo v višje razrede in prinašamo znanje o religijah (verah). Otrokom prinašamo tudi molitev in Božjo Besedo. Tudi to delo je ena od sejanj, ki morejo v nekaterih srch poroditi odgovor ponižne in zaupne vere.

V krščanski skupnosti poskušamo poziviti katoliška gibanja med mladino in otroci. Pri tem nam pomaga že ena od novih sester. Istočasno volimo nove odgovorne v krščanski skupnosti. Naš škof je skupaj s sodelavci pripravil pravilnik o tem, kdo more biti izvoljen in kakšno delo naj kot odgovoren opravlja.

Ljudje pospravljajo te dni fižol. Z njegovim pridelkom so zadovoljni. S polja pobirajo tudi že bombaž. Nekateri kmetje niso zastonj vlagali dela in sredstev. Pričakujejo do-

bro tehtanje in temu primerno nagrado.

Počasi se pripravlja za žetev tudi "le sorgho", neke vrste sirk. Slednji služi gospodinjam za polento, največ pa ga uporabijo za izdelavo domače pijače, "čukutu". Kakor se človek veseli dobrega pridelka, si včasih želi, da bi bil slabši. Dober in obilen "sorgho" bo pomenil nadaljevanje agonije pitja, ki vsakodnevno pokopava mnoge moške pa tudi ženske. Bog, ki je dal sirk, je dal človeku tudi pamet, da ga s pametjo in dobro mero uporablja. Gospod, pošlji svojo luč, razsvetli zasužnjene duhove. Navadni čukutu in z njim zasužnjeni ljudje gorovijo pravzaprav o skrivnosti človeka, ki je raje suženj kot svoboden, čeprav po resnični svobodi hrepeni. Ob sirku in čukutu pa se zavetamo tudi resničnosti, da je lažje dajati človeku neko stvar, dobrino, kot pa prodreti v njegovo srce in mu omogočiti, da spremeni napačno razmišljanje, ki poraja napačno ravnanje.

Kmalu nas bo v Nadobi obiskal generalni vizitator frančiškanskega reda za zahodno Afriko. Ob tej priliki bo vsakemu od naju tudi postavil vprašanje o pripadnosti novi viceprovinci. Hkrati ga bova prosila, da nama izroči poskusni obrazec pogodbe. Tako, ko bova imela v tej zvezi podrobne novice, ti jih bova po pošti sporočila.

Samostan sester sv. Avguština je sedaj skoraj končan. Manjkajo le še kovinska vrata. Po novem letu bomo imeli slovesno inauguracijo in blagoslov, ki ju bo verjetno opravil škof sam. To bo za Nadobo pomemben dogodek, pa tudi za sestre, saj bodo prvič, odkar obstajajo, zapustile rodni Benin in se bodo podala v tujino: v Togo.

Začeli smo tudi s kopanjem temeljev za novo knjižnico, ki bo tik ob stari. Z zidarjem sva se dobro pogajala, tako, da je dal razumno ceno. Delo pa opravi precej dobro in v celoti ga bom sam organiziral in izvajal, tako, da ne bova imela s tem nobenih skrbiv.

Čisto drugače pa bo z dvorano in sobo, ki jo začenjam graditi v internatu. Za to gradnjo sva prosila enega od mladih zidarjev iz Nadobe. Svojo pripravnštvo je končal pri salezijancih v Kari. Potrebno mu je dati delo, da bo lahko živel, pa tudi zato, da se bo navadil samostojnega dela in odločanja. Zaenkrat sva z njim zelo zadovoljna, zato sva mu to gradnjo tudi zaupala. Ves gradbeni material, nadzor in ostalo pomoč bova seveda morala midva zagotovljati.

Zunanji gradnji dodajava notranjo gradnjo Gospodovega kraljestva. Vsakodnevna molitev brevirja in rožnega venca, evharistija: skrbno pripravljena kateheza, pouk o verstvih v CEG (srednja šola) pa so sredstva, ki jih uporabljava za notranjo gradnjo Kraljestva. Ta je seveda veliko zahtevnejša, in je mnogobolj v božjih rokah kot v najinih.

Z najlepšimi pozdravi, vam vsem želiva mir in vse dobro. In še enkrat: veliko veselja in miru v letu 2001.

S spoštovanjem in ljubezni ter povezanost v Gospodu po molitvi v evharistiji,

vdana in hvaležna p. Milan in p. Pepi."

Vprašanje: Kdo mi more povedati, kje se je Jezus rodil?

Odgovor: Tam se rodil Jezus Kristus tudi danes, kjer smo ljudje drug z drugim bolj človeški.

Afriški pregovori:

Ne teci za srečo, ko pa je tik za teboj!

Kašelj stare ženice je več vreden kot prazna hiša.

Božja ljubezen je kot zahajajoče sonce, obišče vsa vrata.

Dar: \$1000 - Neimenovana za vzdrževanje bogoslovcev v Vietnamu. Od te vsote za misijonarja Šomna v Kongu \$300.

\$500 č.g. Jože Vogrin in č.g. Karel Pečovnik za misijonarja Šomna. Bog plačaj stotero.

V tem postnem času priporočam, da se spomnimo v molitvah vseh pokojnih dobrotnikov, ki so še molitev potrebeni, in vseh onih, ki nimajo nikogar, da bi zanje molil.

Vsem pa hvaležen misijonski pozdrav! Sonja Ferjan

79 Lunness Rd., Toronto

BRICKMAN & SONS

FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. (216) 481-5277

Between Chardon Rd. & E. 222 St. in Euclid, Ohio

Zapisnik o

5. koridorju

Trst/Gorica - Dne 23. februarja sta v Trstu ministra za promet Italije in Slovenije Bersani in Presečnik podpisala zapisnik o pogovorih glede določitve trase hitre železniške proge od Benetk do Ljubljane v okviru t.i. 5. Evropskega koridorja, ki naj bi šel od Barcelone, Španija do Kijeva, Ukrajina.

Ministra sta se odločila za t.i. različico M, se pravi za progo, ki naj bi šla od Benetk mimo Ronk in Trsta do Divače in Ljubljane. Odsek naj bi zgradili do leta 2015.

V okvir tega projekta naj bi spadala tudi okrepitev železniškega kraka, ki bi glavno progo povezoval z Gorico oz. Novo Gorico prek Sežane (ta tir naj bi elektrificirali in podvojili), ter tudi načrtovani drugi železniški tir med Koprom in Divačo, za katerega se je zavzemala slovenska stran.

Trasa 5. koridorja bi se morala po predvidevanjih namreč delno pokrivi s progo, ki povezuje Divačo s koprskim pristaniščem. Kot znano, se je deželna vlada Furlanije-Julijanske krajine izrazila za t.i. različico A, po kateri naj bi proga tekla po Goriškem in Višavskim dolinam. *Novi glas*

1. marca 2001

BRALCI

AMERIŠKE DOMOVINE!
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!



V BLAG SPOMIN

43. OBLETNICE, ODKAR
JE UMRL USTANOVITELJ
NAŠE POTNIŠKE PISARNE

August Kollander

Preminal je dne 12. marca 1958.

Gospod daruj mu mir,
naj večna luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti!

Zaluboči:

MR. in MRS. AUGUST KOLLANDER
Cleveland, Ohio, 15. marca 2001.